

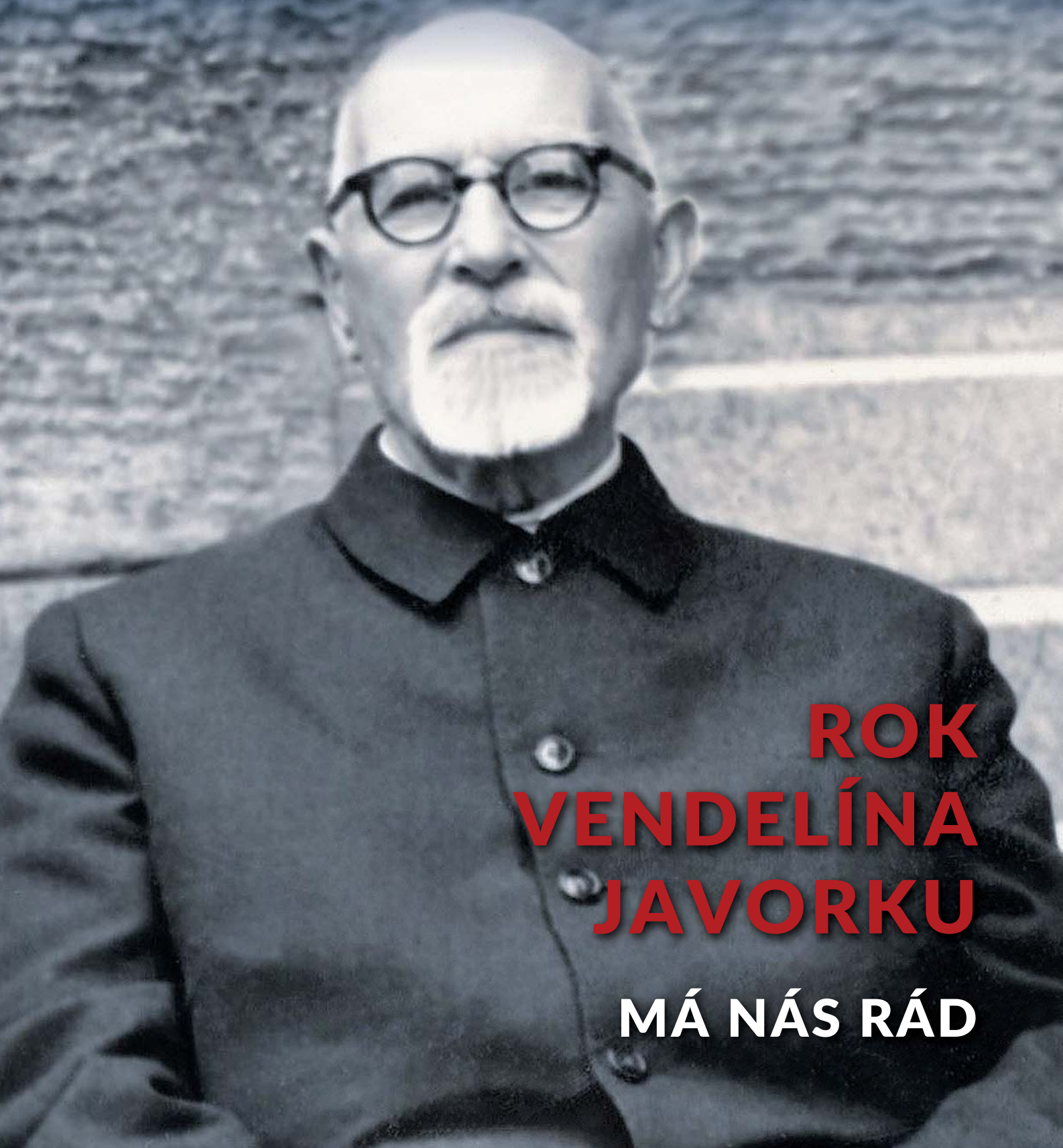
NAŠA ŽILINSKÁ  
**DIECÉZA**



3

DUCHOVNO-SPOLOČENSKÝ ČASOPIS PRE CELÚ RODINU

2026



**ROK  
VENDELÍNA  
JAVORKU**

**MÁ NÁS RÁD**

## PODPORTE ČASOPIS NAŠA ŽILINSKÁ DIECÉZA!

**Inštitút Communio** je nezisková organizácia zriadená Žilinskou diecézou.

- Vydáva duchovno-spoločenský mesačník Naša Žilinská diecéza pre celú rodinu od roku 2012.
- Organizuje ekumenický evanjelizačný festival Týždeň kresťanskej kultúry.
- Nainštaloval expozíciu a ponúka sprevádzanie vo veži katedrály so zaujímavým výkladom.
- Od roku 2012 ponúka diskusie na aktuálne témy z duchovného a spoločenského života.
- (Spolu)organizuje vzdelávanie a formáciu angažovaných laikov (akolyti, farské pastoračné rady...).



Ak máte záujem nás podporiť, radi privítame vaše modlitby na úmysel **Inštitútu Communio**, prípadne vaše príspevky na číslo účtu **IBAN SK88 1100 0000 0029 2684 3940** so špecifickým symbolom **1402** alebo venovaním **2%** zo zaplatenej dane.



**Obchodné meno alebo názov prijímateľa:**  
**Inštitút Communio, n. o.**

- Identifikačné číslo organizácie (IČO): 45 733 635

**INŠTITÚT  
COMMUNIO**

# OBSAH

## ROK VENDELÍNA JAVORKU

Martin Kramara: **Húževnatý a múdry syn našej zeme** ..... 4 – 5

NŽD: **S čím sa vám najviac spája život Vendelína Javorku?** ..... 6

Jozef Možiešik: **Vykročiť ako misionár** ..... 7

## ZO ŽIVOTA DIECÉZY

František Bobenič: **Pozvánka na Extrémnu krížovú cestu** ..... 8

Monika Jenčová: **Bezplatná burza svätého Jozefa** ..... 9

Mária Krajčová: **Modlitebné trojdné matiek na Solinkách** ..... 11

Matej Gáborík, Dušan Václav: **Kňazi a rehoľníci to vedú aj s hokejkou** ..... 13

## KTO JE MÔJ BLÍŽNY?

Anna Kubicová: **Kaplnka svätej Alžbety** ..... 16

## NEZABUDNUTÉ SVETLO

Milan Mazúr: **115. výročie narodenia Antona Boteka** ..... 19

## NÁZORY

Jozef Možiešik: **Budúcnosť** ..... 20

Anna Vojtkovičová: **JHS na záclone** ..... 20

Štefan Fábry: **Je krížová cesta Kristova cesta?** ..... 21

Bianca Pokusová: **Umenie malých krokov** ..... 21

## DVAJA Z JEDNÉHO PÁRU

Gabriela Kvasnicová: **Má nás rád** ..... 22 – 24

## CIRKEV VO SVETE

Dorota Luteránová: **Kazachstan: Misionár v škole na konci sveta** ..... 26 – 27

**RELAX** ..... 28 – 31



**ROČNÍK: 15. ČÍSLO: 3. VYŠLO: 1. 3. 2026**

Uzávierka podkladov aprílového čísla: 16. 3. 2026

**VYCHÁDZA:** mesačne

Zaregistrované na Ministerstve kultúry SR • EV 4517/12, ISSN 1338-6492

**VYDÁVA:** Inštitút Communio,

Jána Kalinčiaka 1, 010 01 Žilina, Slovensko

**IČO:** 45733635, www.icommunio.sk

**ADRESA REDAKCIE:** Jána Kalinčiaka 1, P.O.Box B-46,

010 01 Žilina, Slovensko

**EMAIL:** nasadiezeza@gmail.com, TEL.: 041/5658434

**WEB:** nasadiezeza.sk

**IBAN:** SK88 1100 0000 0029 2684 3940

**ŠÉFREDAKTOR:** Zdeno Púpik

**ODBORNÁ A DUCHOVNÁ SPOLUPRÁCA:** Peter Holbička

**VEDÚCI VYDANIA:** Miroslav Leitner

**REDAKCIA:** Gabriela Kvasnicová, Dušan Václav

**GRAFICKÁ ÚPRAVA:** Tibor Majerčík

**SOCIÁLNE SIETE:** Alojz Mičieta, Juraj Malobický

**TLAČ:** P+M, Budovateľská 1672/16, Turany

**FOTO NA TITULNEJ STRANE:** archív DCZA

**INZERCIA:** nasadiezeza@gmail.com

**IMPRIMATUR:** Tomáš Galis, žilinský biskup, 27. 1. 2012, prot. č. 404/2012.

Akékoľvek kopírovanie publikácie, prípadne jej časti, je možné len po predchádzajúcom písomnom súhlase vydavateľa. Za obsah inzercie zodpovedá objednávateľ.

**VÝROBNÉ NÁKLADY: 1,50 €**

# EDITORIÁL



Jozef Bagin

## MEDAILA PRE VEČNOSŤ

**P**íšem tieto slová tri dni po začatí XXV. zimnej olympiády. Vy už dnes viete, ako dopadli slovenskí športovci, kto má olympijské medaily... Športovci chcú vyhrávať, preto trénujú, namáhajú sa, obetujú sa, prežívajú mnohé náročné chvíle a sú ochotní položiť na oltár úspechu mnoho.

Čo je mojim úspechom? Dobré manželstvo? Dobré vychované deti? Krásne vzťahy v našej rodine? Dobrí priatelia? Pokojné svedomie? Naši starí otcovia hovorievali, že „najlepšia poduška na dobrý spánok je čisté svedomie“. Prežívame Pôstne obdobie, ktoré má opäť ambíciu vyvolať veľkú vďaku za všetko, čo pretrpel Pán Ježiš pre každého z nás. Nikdy nesplatíme večnému Bohu jeho nesmiernu lásku a starostlivosť o nás. Zase sme si mali dať aspoň jedno predsavzatie na pôstny čas. V čom je moja hlavná chyba, nerest, slabosť? Čo zlé potrebujem odstrániť zo svojho života? Pán nám chce pomáhať na našej ceste do neba, nikdy nás neopúšťa, i keď nás niekedy skúša. Ale nikdy nás neskúša nad naše sily. Cesta je ťažká. Diabol pokúša, hádže pod nohy lukratívne ponuky, pokušenie na nás striehne na každom kroku. Som dosť silný/á na mojej ceste za medailou pre večnosť? „Bol/a si verný/á na tej ceste na dlhé trate, poď do môjho kráľovstva, ži v ňom večne!“ Čo mi raz povie Boh, keď opustím moju púť touto zemou?

Trénujem poctivo? Som k sebe úprimný/á? Viem si rozkázať? Ako si zariadujem zhon svojho života? Využívam čas pôstu, aby som mal/a bližší vzťah s Ježišom? Vela otázok, však? Ale jedna podstatná: robím dosť pre to, aby som raz bol/a v nebi?

Športovci majú svoje sústredenia. Futbalový tréner Chorvátska Zlatko Dalič chodí aj pred veľkými turnajmi do Medžugoria. Ani chorvátska reprezentácia nemá problém tam putovať a modliť sa. Zlatko Dalič mladým v jednom svedectve povedal: „S vierou v Boha sa sny vždy plnia – možno nie zajtra, ale v budúcnosti. Za všetko, čo som doteraz dosiahol v mojom profesionálnom a osobnom živote, vďačím nie sebe, ale Bohu. Je to nedelňá omša, ktorá ma drží pevne uzemneného; bez nej by celý náš život bol bezvýznamný.“ Tréner priznal, že nielen žije hlbokú vieru v samotného Krista, ale snaží sa v nej vychovávať aj svoje deti: „Boh je prítomný v mojej rodine a v mojom živote každý deň, dôverujem mu.“ Na konci rozhovoru tréner národného tímu zdôraznil, že „svoj kríž musíte niesť čo najsvedomitejšie a najvytrvalejšie a bojovať s ním. V situáciách, ktoré sa zdajú byť zúfalé, sa dá nájsť aj riešenie, ale musíte mať vieru.“

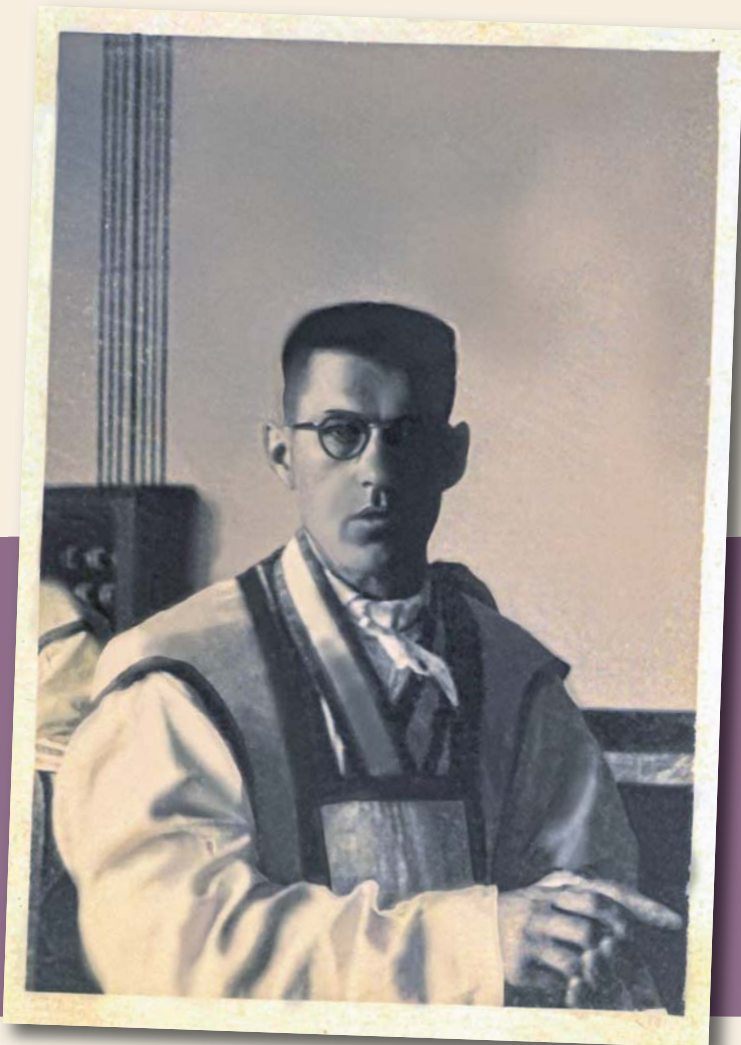
Milí čitatelia, ponuka trénera, ako získať medailu večnosti. A ako odpovieme nášmu Trénerovi?



# HÚŽEVNATÝ A MÚDRY SYN NAŠEJ ZEME

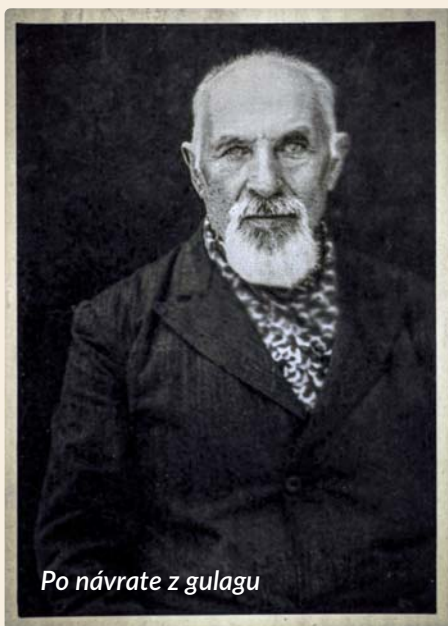
Najbližšie mesiace budeme o jezuitovi Vendelínovi Javorkovi v našej diecéze počúvať častejšie. Oslovili sme generálneho vikára Martina Kramaru, aby nám priblížil niektoré pohľady na tohto vzácneho človeka našej zeme.

TEXT Zdeno Pupík  
FOTO archív NŽD



## ● S čím sa vám najviac spája Vendelín Javorka?

Obdivuhodný misijný zápal. Pokorné srdce horiace pre Krista a pre službu evanjeliu. Keď som sa začítal do jeho životopisu, veľmi rýchlo som začal vnímať, že ide o výnimočného človeka. Narodil sa v skromných po-



Po návrate z gulagu

meroch koncom 19. storočia neďaleko Ružomberka. No svoje dary a talenty využil naplno. Bol mimoriadne šikovný, ale aj nesmierne pokorný a odhodlaný slúžiť. To, že si ho pápež Pius XI. vybral pre svoj zámer – vybudovať kolégium pre misionárov do Ruska – nebola náhoda. Tento Slovák sa naučil niekoľko európskych jazykov, mal vynikajúce znalosti teológie, ale aj organizačné schopnosti a zdravý sedliacky rozum, čo mu umožňovalo byť lídrom, ktorý si vedel ľudí získať. Vybudoval a niekoľko rokov viedol nové pápežské kolégium: mohol do konca života zostať na akademickej pôde, on sa však pri prvej príležitosti ponúkol na misie a nechal sa poslať na Ďaleký východ, do Číny. Po návrate do Ríma mohol odpočívať, veď mal za sebou naplnený život, ale napriek tomu, že mu málo chýbalo do dôchodku, znovu sa pýtal „do terénu“ a všemožne sa usiloval dostať do Ruska. Napokon sa mu to podarilo celkom inak, než si predstavoval: strávil v ruských gulagoch desať rokov na nútených prácach ako väzeň. To, čo by iného zlomilo, on vzal ako príležitosť, slúžil a ohlasoval tam, kde bol.



Záver svojho života strávil v Žiline

Po prepustení z gulagu a nútenom návrate na Slovensko sa stále pokúšal vrátiť tam, odkiaľ by iní po daných skúsenostiach zutekali. A hoci mu to nebolo umožnené a dožil u nás, v Žiline, jeho tichá kňazská staroba je pre mňa takisto obdivuhodná, pretože aj napriek štátnemu prenasledovaniu rehoľníkov zostal do posledného dychu verným svedkom Kristovho

## « Vendelín Javorka ako mladý kaplán

evanjelia. Misia, služba, zápal, pokora... Bol to nevšedne húževnatý, múdry syn našej zeme, na ktorého môžeme byť právom hrdí, a ktorý si zaslúži, aby sa o ňom dozvedeli aj ďalšie generácie. Vzácný, inšpiratívny muž.

● **Ako môžu prežívať veriaci Rok Vendelína Javorku vo farnostiach a v rodinách?**

Budem veľmi rád, ak sa nám podarí vzbudiť záujem o poznanie jeho života v našich farnostiach a rodinách, či už prostredníctvom homílií, katechéz, modlitieb a adorácií, ktoré chystáme, takisto prostredníctvom webovej stránky a veľmi pekného filmu, ktorý o ňom natočili ľudia, čo sa nechali zapáliť jeho svedectvom. (Mimochodom, aj pri tom filme sa opakuje, čo som si v súvislosti s Javorkom viackrát všimol: kto sa stretol s jeho životom a bližšie ho spoznal, toho sa Javorka dotkol, nadchol ho, nezabudnuteľným spôsobom zasiahol do jeho vlastného príbehu – a som preto veľmi vďačný Matúšovi Demkovi a jeho tímu za ich prácu na dokumente „Misia nekončí“ – určite stojí za to pozrieť si ho, či už doma v rodine alebo na spoločnom premietaní vo farnosti). No a cieľom, samozrejme, nie je len poznanie samotného Javorku, ale inšpirovanie sa jeho misijným zápalom: „bud misionárom tam, kde si“ – to je leitmotív celého Roka, ktorý mu chceme venovať. On sa nesťažoval na okolnosti, pracoval pre Krista tam, kde sa nachádzal, bez ohľadu na ťažkosti. My dnes žijeme v iných časoch a máme iné problémy, ale každý z nás, každý pokrstený má stále zodpovednosť za šírenie evanjelia: misia nie je len vecou tých, čo cestujú kamsi na druhý koniec sveta. Je to aj moja, tvoja úloha. Takže je tu príležitosť znova sa nad tým zamyslieť a vo svetle Javorkovho svedectva hľadať cesty, ako my sami môžeme priviesť aspoň jedného človeka či jednu rodinu v našom okolí bližšie ku Kristovi. Navyše, od niekoľkých ľudí som počul, že sa v neriešiteľných životných situáciách obrátili s prosbou o Javorkov príhovor, a veci sa pohli k lepšiemu. Aj to môže byť inšpiráciou pre modlitby v našich rodinách.

● **Môže byť život Vendelína Javorku zaujímavý aj pre neveriacich?**

Bezpochyby. Nielen jeho cieľavedomou, usilovnosťou a heroickou službou, ktorá mala medzinárodný presah, a na ktorú môže byť každý Slovák zdravo hrdý. Sú tu aj ďalšie skutočnosti. Napríklad výstraha pred spomienkovým optimizmom, ktorý viacerých stále drží v súvislosti s vládou komunizmu. Pripomenúť si, ako sa v daných časoch strieľalo do misionárov, likvidovali sa rehole, že ľudia s iným pohľadom na svet boli bez súdov posielaní do gulagov – je poučné nielen z „náboženského hľadiska“. Keď som čítal, aké bludy a nezmysly o pápežskom kolégiu Russicum, ktoré Javorka viedol, písala komunistická propaganda, až sa mi veriť nechcelo, že čosi také vôbec bolo možné. Pápež nemal vojsko, ale komunisti sa báli aj jeho misionárov, a tak proti nim všemožne brojili a bojovali. Javorkov príbeh je fascinujúcim svedectvom danej doby, ale aj stále aktuálnou pripomienkou toho, že naša zem dala

svetu synov a dcéry, ktorých práca ovplyvnila mnohé životy vo svojom blízkom i ďalekom okolí, a zostávajú tak prameňom zdravého sebedomia aj pre naše dnešné úsilia.

**MODLITBA ZA BLAHOREČENIE PÁTRA VENDELÍNA JAVORKU, SJ**

Všemohúci Bože,  
vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi si zjavil svetu radosť evanjelia, služby tebe i misijného poslania, a v živote svätých završuješ dielo svojej milosti;  
prosíme ťa, osláv svojho služobníka Vendelína, aby jeho príkladný život a túžba po obetavej misii boli navždy povzbudením pre všetkých nás, ktorí vkladáme nádej do jeho príhovoru u teba. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.



**Jubilejný rok**  
2026



**Vendelína Javorku**

(Černová 1882 - Žilina 1966)

**Žilinská diecéza pozýva na slávnostné otvorenie Roka Vendelína Javorku, ktoré sa uskutoční v nedeľu 22. marca 2026 v Žiline.**

**Program:**

**10.30 pontifikálna svätá omša v Katedrále Najsvätejšej Trojice v Žiline**

**Popoludní pobožnosť pri hrobe Vendelína Javorku na Starom cintoríne**

**Buď misionárom tam, kde si!**

Viac informácií:  
kuria@dcza.sk



# S ČÍM SA VÁM NAJVIAC SPÁJA ŽIVOT VENDELÍNA JAVORKU?

V nedeľu 22. marca otec biskup Tomáš slávnostne otvorí v Katedrále Najsvätejšej Trojice v Žiline Rok Vendelína Javorku. Napriek tomu, že sa tejto osobnosti venujeme aj v našom časopise už desať rokov, osudy jezuitu Javorku nie sú až tak známe. Preto máme pred sebou celý rok, aby sme si všimli rozličné odtiene jeho života. Oslovili sme niekoľko respondentov s otázkou, s čím sa im spája život Vendelína Javorku najviac.

TEXT NŽD FOTO archív respondentov



**PAVOL MARTINIAK**  
príbuzný

Vendelín bol mojím prapraprástrýkom. Jeho príbeh poznám najmä z rozprávania mojej mamy, preto ho vnímam nielen ako morálnu autoritu, ale aj ako jedného z nás – pokojného a skromného človeka. Pri jeho hrobe mama spomínala, že strýčko nikdy nechcel pomník, iba jednoduchý drevený kríž. Jeho život sa mi spája so snahou o zjednotenie kresťanov a s neobyčajnou duchovnou silou. Tou si dokázal zachovať integritu aj v neľudských podmienkach gulagu a šíriť okolo seba pokoj navzdory všetkým prežitým útrapám.



**arcibiskup CYRIL VASIL, SJ**  
košický eparchiálny biskup

Pre mňa je meno pátra Javorku nerozlučne spojené s jeho misiou v Ríme v Pápežskom východnom inštitúte a Pápežskom ruskom kolégiu. Tu uplatnil svoje praktické schopnosti, najprv ako minister domu, najmä pri organizovaní prestavby východného inštitútu a zriadení jeho knižnice a v kolégiu ako jeho prvý rektor, organizátor a vychovávateľ, ktorý na desaťročia vtlačil špecifický charakter tomuto misijnému dieľu. To, čo na ňom obdivujem, je aj jeho ochota opustiť – na priane predstavených – tieto medzinárodné rímske inštitúcie a bez váhania sa vybrať na priame misijné účinkovanie do Číny, Ruska či Rumunska.



**MATÚŠ DEMKO**  
scenárista a režisér filmu  
o Vendelínovi Javorkovi

Počas jedného z rozhovorov do filmu Vendelín Javorka: Misia sa nekončí (2024) zaznela pre mňa vtedy nová informácia: „Páter Javorka, patrón beznádejných prípadov, oroduj za nás“. Javorkov život sa mi odvtedy nespája len s evanjelizovaním a misiami alebo jeho utrpením v gulagu, ale najčastejšie s jeho posilou v ľudsky neriešiteľných situáciách. Sám som zažil jeho podporu. To, že sa môžem naňho obrátiť, mi veľa krát prinieslo pokoj. Známymi pomocníkmi v beznádejnosti sú sv. Šarbel alebo sv. Rita. Ale už nemusíme chodiť ďaleko – vďaka pátrovi Vendelínovi je nám pomoc oveľa bližšie.



**PATRIK HABO**  
obyvateľ Černovej

Černová ovplyvnila Slovensko aj vďaka svojim viacerým oddaným synom, ktorí každý na inom mieste bojovali a trpeli za vieru a pravdu. Tak, ako sa to v histórii ľudstva často opakuje, aj v tomto prípade sa stalo, že náš rodák Vendelín Javorka je dodnes málo poznaný a takmer posielaný do zabudnutia našich dejín – napriek tomu, že jeho osud a životné dielo patrí nielen do učebníc dejepisu, ale najmä do našich srdc a pamätí. Vendelín Javorka je pre mňa významnou, nadčasovou osobnosťou, ktorá je aj na dnešnú dobu symbolom lásky k blížnemu, poslušnosti k Cirkvi a hlavne spájania Východu so Západom v kresťanskej viere.

# VYKROČIŤ AKO MISIONÁR

Tento mesiac si pripomíname šesťdesiate výročie chvíle, keď v jednom žilinskom byte dotýklo srdce muža, ktorého život bol jedným veľkým dobrodružstvom viery. 24. marca 1966 zomrel páter Vendelín Javorka. Čo nám, ľuďom 21. storočia, môže povedať jezuita, ktorý prežil väčšinu života v Ríme, v Číne alebo v gulagu na Sibíri?

TEXT Jozef Možiešik

**O**dpoveď nachádzame v Evanjeliu podľa Matúša. Život pátra Javorku až prekvapivo presne zrkadlí dynamiku Ježišovej činnosti. Evanjelista opisuje Ježiša v neustálom pohybe: Chodil po všetkých mestách a dedinách, učil v synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každý neduh. Videl zástupy, zľutoval sa nad nimi, zvolal učeníkov a poslal ich na misiu (porov. Mt 9, 35 – 10, 1).

## V JEŽIŠOVÝCH STOPÁCH

Tento rok budeme spoločne kráčať po stopách týchto slovičiek. Budeme sa učiť od Ježiša a inšpirovať pátrom Vendelínom, ako dnes vykročiť k našim bližným.

**Chodil.** Ježišova misia nebola statická. Aj nohy pátra Javorku boli nepokojné v tom najlepšom zmysle slova. Viedli z rodnej Čerbovej cez Trnavu, Innsbruck a Rím až do čínskeho Charbinu a Šanghaja. Po dramatických cestách ho zaviedli do mrazivej pustatiny na Sibíri. A napokon ho jeho nohy misionára priniesli do Žiliny. Podobne ako Ježiš, ani on nečakal, kým ľudia prídu za ním. Vyhľadával ich tam, kde boli – či už to boli ruskí utečenci v Ríme, ruskí emigranti v Číne alebo spoluväzni v trestaneckom tábore. „Niet miesta na celej zemi,“ hovorí páter Javorka, „kde by rehoľník-misionár nebol zašiel. Či hore na studené kraje, či do horúcej Afriky, či do ďalekej Ázie, Austrálie – všade ich vidíme.“

**Učil.** Nie vždy v honosných aulach, hoci bol prvým rektorom prestížneho kolégia Russicum v Ríme. Učil

všade. V Šanghaji učil Číňanov a Rusov, že Cirkev je ich domovom. V gulagu učil slovom, postojmi i tichým znášaním nespravodlivosti, že ani v neludských podmienkach človek nemusí stratiť dôstojnosť Božieho dieťaťa. A on sám sa neustále učil – jazyky, kultúry, zvyky. Chcel rozumieť srdciam ľudí, ku ktorým bol poslaný.

**Hlásal.** Sovietska tajná služba ho obvinila zo špionáže a poslala na desať rokov do vyhnanstva. Až v roku 1990 ho oficiálne rehabilitovali. Trvalo dlhých 45 rokov, kým štátna moc uznala, že nebol žiadnym agentom cudzej mocnosti. Bol „iba“ poslom Dobrej zvesti. Jedinou jeho „špionážou“ bolo hľadanie ciest, ako do ateistického mrazu vniesť teplo evanjelia.

**Uzdravoval.** Ruky misionára Javorku nemali zázračnú moc uzdravovať chromých na počkanie. No boli to ruky nesmierne ochotné. V gulagu týmito rukami krstil zomierajúcich a v Žiline, už ako starý pán, týmito rukami opravoval ružence a modlitebné knižky pre veriacich z vtedajšieho farského kostola, dnešnej Katedrály Najsvätejšej Trojice. Uzdravoval vzťahy a prinášal pokoj tam, kde vládla beznádej.

**Videl.** Keď páter Vendelín po rokoch útrap prišiel do Žiliny, bol takmer slepý. Šedý zákal, dôsledok podvýživy a arktických mrazov, mu takmer vzal zrak. Napriek tomu však videl to, čo iní prehliadali. Videl duchovný smäd ľudí okolo seba a nikdy nezatváral oči pred ťažkosťami doby. Mal to, čo nazývame „misionársky pohľad“ – vnímal potreby druhých skôr než svoje vlastné.



**Zľutoval sa.** Prečo sa vlastne siloumocou pokúšal dostať do Sovietskeho zväzu v čase, keď odtiaľ každý utekal? Odpoveďou je súcit. Zľutoval sa nad zvyškom kresťanov, ktorí tam ostali ako ovce bez pastiera. Chcel im priniesť útechu, hoci aj za cenu rizika straty vlastnej slobody.

## TRI CIELE ROKA VENDELÍNA JAVORKU

**1. Učiť sa:** Od Ježiša a pátra Vendelína sa budeme učiť, čo v praxi znamená byť misionárom. Každý mesiac sa zameriame na jeden konkrétny aspekt – na nohy, ústa, ruky, oči či srdce misionára.

**2. Modliť sa:** Spolu s pátrom Vendelínom budeme prosiť Pána žatvy, aby poslal nových robotníkov na svoju žatvu a aby v našej diecéze nechýbali ženy a muži pripravení pre pôsobenie v misiách, možno i v stopách otca Vendelína.

**3. Konať:** Chceme dať Bohu k dispozícii svoje ruky, nohy, oči i srdcia. Nechceme o misii len rozprávať, ale chceme sa stať misionármi tam, kde nás Boh „zasadil“ – v našich rodinách, pracoviskách a farnostiach. Boh sa dnes pýta každého z nás: „Koho mám poslať, kto nám pôjde?“ Kiež nám tento rok pomôže nájsť odvahu a odpovedať: „Tu som, Pane, posli mňa“ (Iz 6, 8).



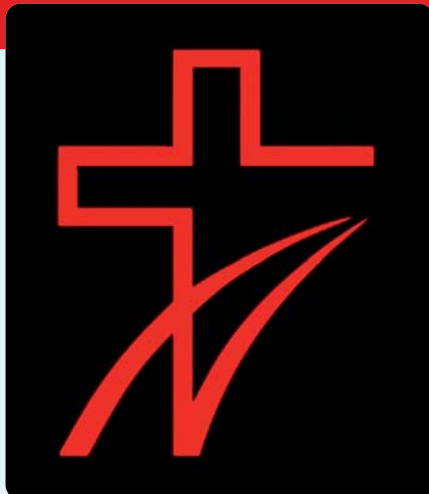
# POZVÁNKA NA EXTRÉMNU KRÍŽOVÚ CESTU

**Slovensko sa už po deviaty raz zapojí do celosvetovej iniciatívy Extrémna krížová cesta (EKC). Ponúka jedinečný spôsob duchovného prehĺbenia pôstu.**

TEXT **František Bobenič**

**T**ento rok sa EKC na Slovensku uskutoční v 38 lokalitách na 43 trasách. Tohtoročná sa nesie v duchu slov sv. Matky Terezy „Láska sa začína tam, kde pôsobí bolesť.“ Rozjímania počas cesty sú inšpirované jej životom a odvahou kráčať za Božím volaním. Registrácia sa začala na Popolcovú stredu 18. februára.

EKC sa od bežných pobožností krížovej cesty líši svojou náročnosťou a duchovnou hĺbkou. Trasy majú presne stanovené parametre – dĺžka minimálne 30 km s prevýšením nad 500 metrov. Celosvetovo patrí medzi



najrýchlejšie sa rozvíjajúce duchovné podujatia – minulý rok sa konala v 25 štátoch, 420 mestách, mala 822 trás a už viac ako 100-tisíc účastníkov.

Pútnici putujú v tichosti, v noci po svätej omši, prechádzajú 14 zastaveniami, pri ktorých rozjímajú nad utrpením Krista. Niektoré zastavenia sú pri krížoch v prírode, kaplnkách alebo v otvorených kostoloch, kde je často vystavená Oltárna sviatosť či relikvie patrónov jednotlivých trás. Každá trasa má svojho patróna, ktorý pútnikov sprevádza na ich ceste duchovnej premeny.

EKC je výzvou k zmene života. Účastníci majú možnosť zastaviť sa, rozjímať a odovzdať Bohu svoje starosti i vdaky. Putovanie v tichosti, náročnosť cesty a fyzická výzva pomáhajú prekonať vlastné limity a zažiť skutočnú duchovnú premenu. „Žiť naplno sa oplatí,“ pripomína motto EKC.

**V Žilinskej diecéze bude EKC v troch lokalitách – 20. marca sa uskutočnia dve: jedna v Považskej Bystrici a druhá z Kysuckého Nového Mesta do Žiliny a 27. marca sa bude konať v Martine.**

**Viac informácií na [www.ekc.sk](http://www.ekc.sk)**

**RODINNÉ CENTRUM  
SIROTÁR**

**HERŇA**

PROGRAM NA MESIAC MAREC

**4. 3. 2026 – streda:  
VESELÁ ANGLIČTINA s Karin**

**11. 3. 2026 – streda:  
EXKURZIA NA HASIČSKEJ STANICI**

**18. 3. 2026 – streda:  
TVORIVÉ DIELNE s Luckou**

**25. 3. 2026 – streda:  
INKLUZÍVNE ČÍTANIE SO SENIORMI**

Herňa RC je otvorená každú stredu od 9:30 hod. do 11:30 hod. a program začína o 10:00 hod. V herni RC je možnosť duchovnej, resp. spovednej služby.

Aktuálne info nájdete na:  
[www.rcsirotar.sk](http://www.rcsirotar.sk)

AREÁL  
BUDATÍNSKEHO HRADU

**KRÍŽOVÁ  
CESTA**

29. marec 2026 o 14.00

**Ekumenická pobožnosť Krížovej cesty  
v spolupráci so združením EKUZA**

Pobožnosť povedie rímskokatolícky kňaz Zdeno Pupík spolu so zástupcami Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania Oľgou Kaňuchovou a Gréckokatolíckej cirkvi Emilom Turiakom.

ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ | POVAŽSKÉ MÚZEUM | EKUZA

# BEZPLATNÁ BURZA SVÄTÉHO JOZEFA



**V dňoch 6. a 7. marca sa v areáli Farnosti Dobrého pastiera v Žiline na Solinkách a v priestoroch CVČ Strom uskutoční v poradí 12. burza sv. Jozefa. Účastníci si na nej môžu nájsť množstvo detského oblečenia, obuvi, hračiek, kníh a ďalších detských vecí.**

TEXT **Monika Jenčová** FOTO **archív**

**S** nápadom uskutočniť prvú burzu v roku 2019 prišla Júlia Balážová, ktorá sa inšpirovala burzou u saleziánov v Bratislave. Ako nebeského patróna si organizátori zvolili sv. Jozefa robotníka, patróna rodín. Odvtedy dobrovoľníci organizujú jarnú aj jesennú burzu na Solinkách každý rok. Od roku 2024 začali

robiť aj jarnú a jesennú burzu u saleziánov v Žiline.

Na predchádzajúcej burze dobrovoľníci vyzbierali a vytriedili približne 550 vriec oblečenia (asi 8 ton), vyše 20 vriec plyšových hračiek, približne 50 vriec obuvi a vyše 100 banánových krabíc kníh, hračiek a puzzle. Do prípravy sa zapojilo približne 80 dobrovoľníkov a počas dvoch dní ju navštívilo približne 800 účastníkov.

Pekné a zachovalé veci, ktoré ostanú, posúvajú organizátori na burzu u saleziánov, ktorá sa uskutoční 22. marca. Zvyšné veci po oboch burzách darujú pôrodniciam a sociálnym pracovníkom, ktorí pracujú s Rómami a so sociálne vylúčenými osobami.

Organizátori sa snažia zachovať princíp bezplatnosti. Potešia sa však dobrovoľnému príspevku, ktorý používajú na pokrytie nákladov, ktoré s burzou súvisia (nákup kancelárskych potrieb, vriec, stojanov, vešiakov, občerstvenia pre dobrovoľníkov, energie v priestoroch CVČ...). Ak vás myšlienka projektu oslovila a chceli by ste ho podporiť, môžete tak urobiť prostredníctvom QR kódu.

Ak aj vy uvažujete o podobnom projekte vo vašej farnosti, môžete napísať na [burza.sv.jozefa@dcza.sk](mailto:burza.sv.jozefa@dcza.sk). Radi sa podelíme o naše skúsenosti, osvedčený model fungovania aj organizačné tipy, ktoré nám pomohli burzu úspešne rozbehnúť. V prípade potreby vám vieme zapožičať aj základné vybavenie, ako sú stojany či vešiaky.

Veríme, že podobné iniciatívy môžu obohatiť farské spoločenstvá a priniesť radosť aj konkrétnu pomoc. 🟢



PAY by square



## PLES MLÁDEŽE

**V posledný januárový deň plesala mládež Žilinskej diecézy v priestoroch Pastoračného centra Prístav v Žiline na Vlčincoch.**

TEXT **Františka Čáčková** FOTO **Michal Kováčik**

**M**ladým sa prihovril otec Jozef Biely, kaplán pre mládež: „Ste krásni! Krásne ste sa obliekli, vyfintili. Ste naozaj nádherní! A je dôležité, aby takto nádherné bolo aj naše vnútro. Keď prichádzame pred Pána, chceme od neho čerpať – a ja vás len chcem povzbudiť, aby ste nielen v dnešný večer, ale aj tie ďalšie dni a týždne nezabúdali, že keď sa na Pána začíname podobať, zviditeľňujeme Boží obraz v nás. Nezabudnite, že nie je dôležité byť len krásni navonok, ale mať krásne srdce, ktoré zviditeľňuje Boží obraz v Cirkvi a vo svete.“ 🟢



## DEŇ ZASVÄTENÉHO ŽIVOTA

Deň zasväteného života, ktorý si pripomíname 2. februára na Sviatok Obetovania Pána (Hromnice), Žilinská diecéza oslávila spoločnou svätou omšou s bohatým zastúpením kňazov a rehoľníkov vo Farskom kostole Sedembolestnej Panny Márie v Žiline na Vlčincoch.

TEXT NŽD FOTO Františka Čáčková

**S**lávnosti, počas ktorej si rehoľníci a rehoľničky pripomínajú zasvätenie svojho života Bohu, predsedal otec biskup Tomáš Galis. Kazateľom bol Jozef Kocifaj, ktorý v homílii hovoril o „sviatku stretnutia: môžeme uvažovať nad tým, kto je v dnešnom evanjeliu ticho. Nad Ježišom – zdrojom šťastia. Si šťastný?“

Po svätej omši brat Ján Macej, OFMCap predstavil Rok sv. Františka slovami: „Autentickosť neznamená opakovať všetko po tom druhom. V životoptise Tomáša z Celana, ktorý bol oficiálnym životoptisom, je veta, že Františkovu chudobu, to jeho vonkajšie vyjadrenie pokánia, prítomnosť k svojmu telu – toto všetko je dobré obdivovať, ale nie nasledovať. Bola to jeho autentická cesta byť takto voči sebe prísny. Neskôr aj sám uznal, že sa správal voči svojmu bratovi telu nie príliš dobre. Aj čo sa týka radosti a pokoja, jeho spisy nám odhaľujú, že to bol človek ako my a tiež s tým zápasil.“



# SVÄTÉ OMŠE ZA ŽIVOT

v Katedrále Najsvätejšej Trojice v Žiline

(vždy v poslednú stredu v mesiaci o 18.00 h)



## Program 2026:

- 1 **25. MAREC – Slávnosť Zvestovania Pána – 18.00 sv. omša.**  
**17.45 Predstavenie Hnutia 9 mesiacov za život.**  
Od 17.15 modlitba posvätného ruženca.  
Pri sv. omši: požehnanie pro-life dobrovoľníkov, adopcia nenarodeného dieťaťa.
- 2 **29. APRÍL – 18.00 sv. omša.**  
Pri sv. omši: požehnanie tehotných mamičiek.  
**17.30 Prednáška: Úžas nad darom života.**
- 3 **27. MÁJ – 18.00 sv. omša.**  
17.15 modlitba posvätného ruženca za život.
- 4 **24. JÚN – 18.00 sv. omša.**  
**17.30 Prednáška: Veľká rodina – dar, hanba, požehnanie?** – svedectvo rodiny.
- 5 **29. JÚL – 18.00 sv. omša.**  
17.15 modlitba posvätného ruženca za život.
- 6 **26. AUGUST – 18.00 sv. omša.**  
17.15 modlitba krížovej cesty za nenarodené deti.
- 7 **30. SEPTEMBER – 18.00 sv. omša.** Pri sv. omši: požehnanie tehotných mamičiek.  
**17.30 Prednáška: Pohľad zdravotníka na dar života.**
- 8 **28. OKTÓBER – 18.00 sv. omša.**  
17.15 modlitba posvätného ruženca za život.
- 9 **25. NOVEMBER – 18.00 sv. omša.**  
**17.30 Prednáška: Čakáš (nečakane) dieťa – čo s ním? Možnosti pro-life pomoci.**
- 10 **30. DECEMBER – 18.00 sv. omša.**  
17.15 adorácia za ochranu života.



# MODLITEBNÉ TROJDNIE MATIEK



## NA SOLINKÁCH

**Hoci sa jubilejný rok už skončil a zavreli sa brány milosti, tento rok opäť neprestane pre nás prúdiť požehnanie – celý rok bude osobitne patriť „Bráne nášho srdca“, lebo podľa slov Svätého Otca Leva XIV. brána milosrdenstva Ježišovho srdca je otvorená navždy.**

TEXT A FOTO **Mária Krajčová**

**P**rvá skupinka Hnutia Modlitby matiek vznikla pred viac ako 30 rokmi v Anglicku, odkiaľ sa hnutie rozšírilo do mnohých krajín sveta. Zakladateľka Veronica Williams hovorievala, že ani jedno dieťa, za ktoré sa mamičky v malých skupinkách hnutia modlia, sa nestratí. Modlitby matiek

sú veľkým Božím darom pre všetky mamy, aby sa mohli radovať zo svojho materstva a s dôverou úplne odovzdávať svoje deti do rúk Pána Ježiša, ktorý má moc meniť chod vecí!

Modlitebné trojdnie sa koná každý štvrtok po celom svete. Čítania z Božieho slova sú všade rovnaké, len pozvania a milosti od Ducha Svätého sú špeciálne pre každú mamu. Na začiatku

tohto roka (23. – 25. januára) sa uskutočnilo aj vo Farnosti Dobrého pastiera Žilina-Solinky. Je pripomienkou trojdnia Veľkej noci a najmä osobného stretnutia s Pánom Ježišom v modlitbe.

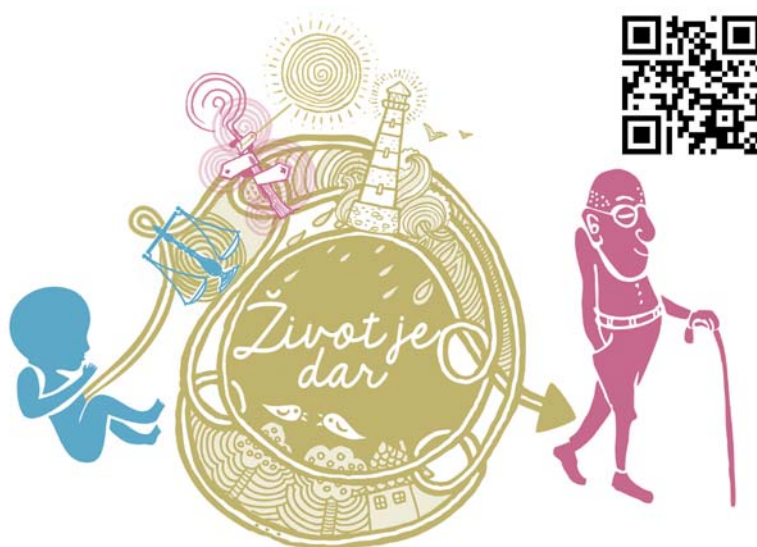
Každý deň trojdnia bol venovaný inému úmyslu. Piatok bol plný odprosovania Pána za svoje hriechy, ale aj uvedomenia si toho, čím Boha najviac zraňujeme... Sobotné modlitby v školskej kaplnke patrili odpúšťaniu tým, ktorí ublížili nám a našim deťom, a pochopeniu, kto je našim skutočným nepriateľom, aby sa naše zajatie zmenilo na slobodu a naše slzy a utrpenie na jasot oslobodených. Počas nedelnej poklony pred Najsvätejšou sviatosťou mamičky v kostole chválili Pána, radovali sa a ďakovali za všetko, čo spravil v ich životoch, za svoje deti, rodiny, za kňazov, za otvorené kostoly, početné farnosti, za pokoj v našej krajine, ale i za veci, ktoré často považujeme za samozrejmé.

Všetky dni sa niesli v bázni pred Pánom a vo veľkej nádeji prvotného prislúbenia (Jer 31, 16-17), že už **nemusíme plakať, lebo naše deti sa vrátia z nepriateľovej krajiny domov.** Je to obrovská nádej pre budúcnosť – Slovo, na ktorom mamičky môžu a chcú stáť. Nemusia sa trápiť, ako žijú ich deti v dnešnom svete. Môžu sa radovať a ustavične ďakovať, lebo Pán nás vyslobodzuje a dáva silu v každej slabosti, je verný, dodrží dané Slovo, že sa raz vrátia... ●

25. marec

**DEŇ  
POČATÉHO  
DIEŤAŤA**

Začína sa skôr,  
než si myslíme.



# SLÁVENIE V BYTČICI

Nedeľu Božieho slova sme vo farnosti Bytčica slávlili osobitným spôsobom už po siedmy raz. V uplynulých rokoch to bolo kontinuálnym čítaním Svätého písma alebo prostredníctvom vybraných súradníc z Božieho slova s modlitbou od Svätého Otca na tento deň.

TEXT Anna Papanová  
FOTO autorka



**T**ento rok sme rozšírili našu ponuku o podnety, ktoré viedli k zamysleniu a spytovaniu svedomia nad uvedeným textom. K tomu sme priložili obrázok Pána Ježiša z Turínského plátna s citátom od sv. Jána, apoštola. Jednotlivé časti našli farníci v malej obálke, ktorú im ponúkali miništranti pri vychádzaní z kostola po sv. omši. Ak by to niekoho bližšie zaujímalo, radi sa s tým podelíme.

Počas liturgického slávenia bol vystavený evanjeliár pred obojstranným

oltárom a kňaz ho pred čítaním evanjelia incenzoval pri dvoch veľkonočných sviečkach. Náš kňaz Michal Kopecký sa v homílii opieral o podstatnú myšlienku: „Kristovo slovo nech vo vás bohato prebýva“ (Kol 3, 16). Počas slávenia celej liturgie sme sa cítili byť preniknutí obsahom týchto slov a pohľadom na sviečky sme si uvedomovali, čo nám Boh ponúka vo svojom Slove, ktoré sa stalo Telom. Božie slovo sme mohli uctievať aj po sv. omši, lebo sme mali k dispozícii viaceré vydania Svätého

písma, ktoré sme si mohli požičať v kostole.

Uvedomovali sme si, že nie je jednoduché konať vo svetle evanjelia, ktoré nám denne ukazuje cestu. Sme však vďační aj za biblické hodiny, ktoré nám náš kňaz venuje počas celého roka. K tomu patrí aj modlitba ruženca, ktorý je evanjeliom na kolenách. Každý desiatok je modlitbovým pohľadom do Ježišovho života. Najkrajším svedectvom o Svätom písme však nie sú citáty, ale každodenný život, ktorý je pretvorený podľa Písma. ●

## NOVINKY V EXPOZÍCII IKONY

**Ikonou mesiaca marec v Galérii IKONY je Ikona Božej prozreteľnosti o spásu. Pochádza z Ruska zo 17. storočia.**

*„Ty si kráľ od vekov a z pokolenia na pokolenie Otec a Syn, Syn v Otcovi so Svätým Duchom a vo svetle svetiel, ktorý si k nám prišiel prostredníctvom kríža. Ja som a prebývam vo svete a národy ma oslavujú s Otcom, Synom a so Svätým Duchom v Pánovi a našom Bohu a klaňajte sa podnožke jeho nôh, lebo je svätý.“*

V Galérii IKONY v marci pokračuje cyklus prednášok o mníšskych rádoch.

Odpovede na otázku „Môže byť choroba darom?“ bude hľadať otec **Ladislav Csontos, SJ**. Prednáška **Choroba nie je menší dar ako zdravie** ponúka správanie do tajov ignaciánskej spirituality a povzbudenie pre dušu. Uskutoční sa **vo štvrtok 5. marca o 16.30 h** v Galérii IKONY.

Aktuálny program je vždy na facebooku IKONY a na stránke ikony.hour.sk. Pozývame vás do Galérie IKONY, kde sú už len do 13. marca vystavené ikony Presvätej Bohorodičky. Návštevu si dohodnite e-mailom alebo na tel. č. 0905 275 948.



Expozícia IKONY sídli v Žiline na Ulici M. R. Štefánika 33 (v budove HOUR). Vstup je voľný.



# KŇAZI A REHOĽNÍCI TO VEDIA AJ S HOKEJKOU

Najlepším strelcom turnaja sa stal kapucín Norbert Pšenčík z družstva Rehoľníci so 7 gólmi. Ocenenie najlepšieho brankára si odniesol Andrej Darmo z Banskobystrickej diecézy.

Na Zimnom štadióne Vojtecha Závodského v Žiline sa 24. januára uskutočnil 10. ročník Charitatívneho hokejového turnaja kňazov a rehoľníkov. Na ľade sa stretli štyri tímy – diecézne výbery Spiš, Košice, Banská Bystrica a tím Rehoľníci, za ktorý nastúpili aj kňazi Žilinskej diecézy (Radovan Čulák a Ondrej Gašica) a dve rehoľné sestry.

TEXT Matej Gáborík, Dušan Václav FOTO Michal Kováčik

**B**anskobystrickej diecéze sa podarilo obhájiť vlaňajšie prvenstvo, keď v napínavom finále zdolala domáci tím Rehoľníci 5:4. Víťazný gól 50 sekúnd pred koncom základného hracieho času strelil Martin Pečarka. Tretie miesto si vybojo-

vala Košická diecéza, ktorá zvíťazila nad Spišskou diecézou 4:3.

Za tím Rehoľníci nastúpili aj dve rehoľné sestry – Andrea Badíková a Mária Herichová, účastníčka Zimných olympijských hier 2010 vo Vancouveri, ktorá v súčasnosti žije v Španielsku.

## CHARITATÍVNY ROZMER TURNAJA

Podujatie tradične priťahuje aj známe tváre slovenského hokeja. Tento rok prišli účastníkov podporiť Roman Kontšek, bývalý reprezentačný útočník a účastník ZOH v Lillehammeri 1994, a Rastislav Konečný, bývalý extraligový hráč. Turnaj sa uskutočnil pod záštitou Konferencie vyšších rehoľných predstavených na Slovensku a jej predsedu, kapucína Miroslava Kulicha, Žilinského samosprávneho kraja vedeného predsedníčkou Erikou Jurinovou a primátora mesta Žilina Petra Fiabáneho.

Výťažok z podujatia vo výške 4000 eur putoval do Centra Návrat v Žiline, ktoré dlhodobo presadzuje a podporuje návrat opustených detí z inštitúcií späť do rodín.

## SÚŤAŽ: Tvoj KROK, tvoja KNIHA

- Klikni na [www.facebook.com/pastoracnyfond](http://www.facebook.com/pastoracnyfond)
- Sleduj KROK
- Komentuj príspevok s fotkou kníh
- Čakaj na losovanie
- Vyhraj, vyber si knihu a ČÍTAJ!!

Každé 2 týždne losujeme jedného víťazcu, ktorý si vyberie knihu z ponuky pre dané obdobie. Súťažíme až do konca roka 2026. Knihy do súťaže venovala Slovenská biblická spoločnosť.



**KROK**  
PASTORACNÝ FOND  
ŽILINSKEJ DIECÉZY

**B**

# BOŽIA MILOŠŤ OTVÁRA SRDCIA VERIACICH

Do farnosti Lietava patrí šesť obcí s deviatimi bohoslužobnými miestami. Aj vďaka duchovným otcom a túžbe veriacich sa zrodili viaceré aktivity – nočné adorácie, biblické stretnutia, pravidelné stretnutia miništrantov a animátorov, modlitbové reťaze i farské chvály. O troch Pánom požehnaných iniciatívach by sme sa radi s vami podelili.



## Farské chvály – oslava Boha

Vyvrcholením Božej milosti, ako to vnímame, sa stali prvé celofarské chvály, ktoré 16. januára spojili veriacich v Kostole Sedembolestnej Panny Márie v Lietavskej Svinnej. Po svätej omši, ktorú celebroval pán farár Peter Franek, nasledovali chvály vedené Luciou Schneiderovou s jej hudobným sprievodom. Pre mnohých to bola nová skúsenosť – v tom najlepšom zmysle slova. Ľudia odchádzali pokojnejší, láskavejší, „iní“. Večer sa zakončil jednoduchým agapé a silným poci-

tom, že Boh konal – potichu, v srdci, no hlboko.

## Kde je Kristus, tam je radosť – pozvanie na chvály

Srdečne pozývame všetkých na ďalšie farské chvály:

- apríl – po Velkej noci
- máj – pred Zoslaním Ducha Svätého

Kde medzi veriacimi prebýva Kristus, rastie život viery, jednota spoločenstva a radosť, ktorá sa nedá ukryť.

TEXT Michal Masný, Jana Tarhajová  
FOTO Michal Masný

„Ale on mi povedal: Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti“ (2 Kor 12, 9). Tieto slová svätého Pavla sa v našej farnosti stávajú skutočnosťou. Usilujeme sa konať ako „kráčajúca Cirkev“ – zastaviť sa, načúvať Duchu Svätému a s dôverou odpovedať na Pánovo pozvanie. V centre farského života stojí Ježiš Kristus, prítomný v Eucharistii, Božom slove i v spoločenstve veriacich.

## Tiché celonočné adorácie

Vo farnosti zarezovala túžba po tichu pred eucharistickým Kristom. Ovocím sú pravidelné celonočné adorácie na prvý piatok v mesiaci. Nie sú o slovách, ale o tichom prebývaní s Pánom, ktorý uzdravuje a premieňa srdcia.

## Modlitbová reťaz za duchovné povolania

Silným momentom spoločenstva bola adventná modlitbová reťaz za kňazské a duchovné povolania. Zapájali sa jednotlivci i rodiny, čím sa posilňovala jednota farnosti a otvorenosť Božiemu volaniu.



TEXT A FOTO Jozef Parišev

## SLOVINSKÝ ZBOR V PRUSKOM

Do Farského kostola zasväteného sv. Petrovi a Pavlovi v Pruskom zavítal 4. februára 50-členný Mládežnícky zmiešaný zbor sv. Stanislava zo slovinskej Ľubľany.

Zbor pod vedením skladateľa a dirigenta Damiana Močnika sprevádzal večernú svätú omšu, ktorú celebroval páter provinciál Stanislav Bujdák (piarista v Trenčíne) za asistencie Jorziho Babjala (salezián z poľského Vroclavu) a miestneho kňaza Jána Rusnáka. Po svätej omši sa uskutočnil koncert, na ktorom zazneli slovinské ľudové piesne sprevádzané sláčikovým orchestrom.

# PÔSTNA VÝZVA

## Daj dievčatú z pralesa budúcnosť



pápežské  
misijné  
diela

[www.misijnediela.sk](http://www.misijnediela.sk)

Zatiaľ čo my hľadáme spôsoby, ako sa v pôste duchovne obohatiť, dievčatá z amazonského pralesa v Peru hľadajú spôsob, ako sa **jednoducho dostať do školy**. Cesta na internát do Iquitos trvá 3-6 dní po rieke a stojí stovky dolárov – viac, ako ich rodiny zarobia za celý rok.

**PRE VIAC INFORMÁCIÍ:**  
[www.misijnediela.sk](http://www.misijnediela.sk)  
02/529 64 916



25 €

### Školská výbava na celý rok 📚

Zabezpečíš dievčatú všetko potrebné na štúdium: zošity, ceruzky, knihy a oblečenie.

55 €

### Mesačná strava pre jedno dievča 🥗

Poskytneš kvalitné jedlo na celý mesiac. Na internáte dostávajú tri plnohodnotné jedlá denne.

110 €

### Cesta domov 🚤

Umožníš dievčatú vrátiť sa na prázdniny domov – po 3-6 dňoch plavby po Amazonke.

**Dary pre dievčatá v pralesi posielajte na:**

SK88 0900 0000 0051 4976 4503 (SLSP)

**Variabilný symbol:** 226

**Do poznámky:** uveďte vašu adresu alebo email



PAY by square



02/529 64 916

[info@misijnediela.sk](mailto:info@misijnediela.sk)



Navštívte nás:

Lazaretská 32, Bratislava



Pracovné dni

od 9:00 do 17:00 h

TEXT Anna Kubicová FOTO DCHZA

# KAPLNKA sv. ALŽBETY

Diecézna charita Žilina prijala vzácnu milosť. V jej Centre prebýva živý Kristus, ktorý vstúpil k nám, aby naše vzťahy, kritické situácie a všetko, čo denne prežívame, naplnil pokojom a nádejou.



## VITAJ, POVAŽSKÁ TEPLÁ!

Diecézna charita Žilina sa teší, že medzi sebou môže privítať v poradí už 44. farskú charitu.

**P**ráve počas spomienky na sv. Blažej sa v Považskej Teplej otvorili srdcia farníkov pre dobrovoľnícku službu všetkým blíznym, ktorí pomoc potrebujú. Spoločne s pánom farárom Miroslavom Klobučnikom sa veriaci tešia, že môžu šíriť Kristovu lásku. Vedúca farskej charity, pani Jarka, oceňuje, že po rokoch práce zdravotnej sestry môže opäť pomáhať.



**K**aplnka je miestom nášho stíšenia z hluku, ktorý ponúka svet. Patrónkou sa stala sv. Alžbeta Uhorská, ktorá svoj život obetovala pre núdzných. Prosíme, aby za nás a naše skutky orodovala a bola pre nás útechou vo chvíľach, v ktorých potrebujeme načerpať silu a odvahu konať, byť blízko i vtedy, keď blízkosť sami necítíme.

Ďakujeme za požehnanie kaplnky, budovy a pracovných priestorov i cenné rozhovory otca biskupa Tomáša Galisa s našimi zamestnancami. Rovnako za spoločné stolovanie, ktoré zdôrazňoval ako mimoriadne dôležité budovať v procese vzájomnej interakcie.

Otec biskup nás pozval, aby sme boli jednotní, neuzatvárali sa, ale napak tvorili spoločenstvo, v ktorom stretieme samotného Krista a pocítíme jeho lásku. Nech sú naše srdcia otvorené

a naše prosby predkladané s dôverou, aj keď slávnostná chvíľa pominie.

Ďakujeme za spoluúčasť i pánovi tajomníkovi Lukášovi Urbaníkovi a charitnému kaplánovi Michalovi Meliškovi.

Nech všetkých žehná náš Pán. 🙏



## POZVÁNKA NA BEH

**V**šetkých priaznivcov športu a dobra pozývame podporiť tých, ktorí tieto možnosti nemajú. Cieľom podujatia je pomôcť ľuďom so zdravotným znevýhodnením. Celý výťažok z bežeckého podujatia využijeme na výstavbu nového výtahu v Dome charity sv. Kamila v Žiline, ktorý poskytnie flexibilnejšiu mobilitu našich zdravotne znevýhodnených prijímateľov sociálnej služby. Za vašu účasť a podporu vopred ďakujeme. 🙏



Diecézna  
charita  
Žilina



Vodné dielo  
Žilina  
18. 4. 2026

0 2%

*bližšie  
pri človeku.*



Diecézna  
charita  
Žilina

*Blízko pri človeku.*



*Ďakujeme*

# VÝSTAVA MIKROSVETY



V Kysuckej knižnici v Čadci sa 3. februára konala vernisáž výtvarných prác žiačok a absolventiek Strednej odbornej školy pedagogickej sv. Márie Goretti v Čadci, študujúcich v odbore učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo.

TEXT NŽD FOTO archív školy

Výstava, ktorá trvala do konca februára, niesla názov *Mikrosvety* a išlo o prvú takúto prezentáciu prác žiakov v histórii školy, ktorá ponúkla návštevníkom

pohľad na rôznorodé výtvarné prístupy a osobité umelecké vide-  
nie mladých autoriek. Vystavené práce vznikli v rámci predmetu *výtvarná výchova s metodikou* a výtvar-

ného krúžku pod vedením výtvarníčky a pedagogičky Mgr. art. Sabíny Liptákovej a Mgr. Júlie Haluskovej. Väčšina exponátov pochádzala z druhého ročníka štúdia, v ktorom učebné osnovy vytvárajú väčší priestor na samostatnú a rozvíjajúcu sa tvorbu. Výstava mapovala tvorbu 25 žiačok a 14 absolventiek školy.

Zastúpené boli práce zamerané na štúdie prírodnín, portrétnu tvorbu, kresbu architektúry, ako aj vnímanie a spracovanie umeleckých diel prostredníctvom reprodukcie a parafrázy. Nechýbali grafické techniky, ilustrácie k riekankám a literárnym textom pre deti a mládež. Osobitnú časť výstavy tvoril projekt paravánov, realizovaný ako pocta významným osobnostiam slovenského výtvarného umenia – Albínovi Brunovskému a Dušanovi Kállayovi. Sandra Chládeková vytvorila perokresbovú reprodukciu diela *Dáma s klobúkom* od Albína Brunovského, Laura Kolejáková s Ivanou Bielkovou parafrázovali Brunovského dielo *Jabĺčko*. Katarína Dávidiková s Katarínou Bôtošovou namalovali detail z ilustrácií k *Slovenským rozprávkam* od Dušana Kállaya.

Výstava poukázala na výtvarný potenciál žiačok školy a potvrdila, že aj mimo umeleckých škôl môže vďaka systematickému vedeniu vznikáť kvalitná, kultivovaná a hodnotná výtvarná tvorba.

**LUX**  
TELEVÍZIA

**KVÍZOVKA**

Každý utorok a štvrtok  
**17:00**

**KVÍZOVKA**

**NOVÁ RELÁCIA**



# 115. VÝROČIE NARODENIA ANTONA BOTEKA

**Mons. ThDr. Anton Botek (1911 – 1992) patril k výrazným osobnostiam slovenského katolíckeho života 20. storočia. Kňaz, pápežský prelát, publicista a predovšetkým prekladateľ, ktorý zasvätil veľkú časť svojho života prekladu Biblie z pôvodných jazykov, zanechal hlbokú stopu v duchovných dejinách Slovenska.**

TEXT Milan Mazúr FOTO archív autora

**N**arodil sa 8. februára 1911 v Svederníku, v časti Zarič – Keblov, v hlboko veriacej rodine mlynára. Od detstva mal silný vzťah k rodisku i k mlynu, v ktorom vyrastal. Po maturite študoval teológiu v Trnave a za kňaza bol vysvätený 24. marca 1935 biskupom Pavlom Jantauschom. Prvú svätú omšu slávil v rodnom Zarič v kaplnke zasvätenej Božskému Srdcu Ježišovmu.

Ako mladý kňaz pôsobil vo Velkom Záluží, Zlatých Moravciach, Piešťanoch a napokon vo Vrbovom. Vynikal organizačnými schopnosťami, mal blízko k mladým ľuďom a v Piešťanoch sa podieľal aj na zakladaní katolíckeho skautingu.

Už pred druhou svetovou vojnou sa dostal k pastoračii Slovákov v zahraničí. V roku 1939 bol vyslaný do Belgicka, kde sa staral o slovenských emigrantov v duchu misijného odkazu sv. Pavla, apoštola národov. Po návrate pôsobil v Bratislave v Katolíckej tlačovej kancelárii, stal sa šéfredaktorom Katolíckych novín a neskôr riaditeľom Ústrednej katolíckej kancelárie. V roku 1946 získal doktorát z teológie.



**Spomienka na monsignora Boteka sa konala 8. februára na cintoríne Svederník-Zarič. Vľavo starosta obce Roman Lisický s miestnym fardom Štefanom Klúčikom.**



*Monsignor Botek (vľavo) na osobnej audiencii u pápeža Jána Pavla II.*

Po nástupe komunistického režimu sa jeho život dramaticky zmenil. V roku 1949 bol zatknutý a väznený v Leopoldove, Novákoch, Ilave i Močenku. Prenasledovanie a nesloboda ho neodradili: hľadal cestu, ako pokračovať v kňazskej službe a slobodne slúžiť Bohu. Po dvoch rokoch sa mu podarilo uniknúť do Rakúska a následne do Ríma, kde sa zapojil do činnosti Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda, na ktorého zrode sa podieľal.

Od roku 1957 pôsobil desať rokov v Kanade. V meste Welland založil slovenskú farnosť sv. Andreja a vybudoval kostol, školu i pastoračné centrum – dielo, ktoré sa stalo pevným duchovným zázemím tamojšej slovenskej komunity.

Do Ríma sa vrátil v roku 1966 a už 3. decembra toho istého roka mu pápež Pavol VI. udelil hodnosť pápežského preláta. Nasledujúce roky venoval najmä literárnej a prekladateľskej práci. Pôsobil v slovenskej redakcii Vatikánskeho rozhlasu a systematicky pracoval na preklade Svätého písma z pôvodných jazykov

spolu s poznámkami Jeruzalemskej Biblie. Časti svojho prekladu publikoval postupne v knihách *Za svetlom* (1970), *Múdrosť* (1974) a *Kniha žalmov* (1978). Kompletne vydanie tohto diela sa podarilo uskutočniť až po jeho smrti v rokoch 2004 – 2008.

Po roku 1989 sa vrátil do vlasti. Zomrel 9. februára 1992 v Pezinku, deň po dovŕšení 81. roku života. Na posledný odpočinok je uložený na cintoríne v rodnom Zarič.

Anton Botek bol charizmatickou osobnosťou, ovládal sedem jazykov a celý život sa neúnavne venoval ohlasovaniu evanjelia. Rád opakoval biblickú výzvu: „Ak budete vy mlčať, rozplače sa kameň.“ Bol hlbokým mariánskym ctiteľom a slová „viera“ a „národ“ ho sprevádzali na kňazskej ceste ako plameň, ktorý sa nenechá uhasiť.

Pri príležitosti 115. výročia jeho narodenia si pripomínáme človeka, ktorý dokázal spojiť službu Cirkvi, zápas svojej generácie s totalitou a tichú, vytrvalú prácu na texte, ktorý dodnes formuje duchovný jazyk slovenského národa. 🔵

## BUDÚCNOSŤ

TEXT **Jozef Možiešik**

O bčas si prečítam nejaké sci-fi alebo pozriem film o budúcnosti. Iba tak, baví ma sledovať, ako si ľudia budúcnosť predstavujú. Najmä, ak ide o staršie diela, v ktorých sa medzitým budúcnosť stala alternatívnou prítomnosťou, pretože sa v nich píše o svete po roku 2000. To potom človek obdivuje, v čom všetkom sa autor „trafil“, v čom sa svet vyvíja inak, než si predstavoval, a v čom, naopak, dejiny predbehli jeho najsmelšie predstavy.

Niektoré z tých diel sú utopické a vykresľujú svet budúcnosti, ak aj nie ako celkom dokonalý, rozhodne aspoň ako taký, ktorý je na dobrej ceste k dokonalosti. Iné, dystopické, vykresľujú spoločnosť, ktorá sa vyvinula zlým smerom – budúcnosť, v ktorej je život bežného človeka nočnou morou. Štandardom je dehumanizácia, keď technológie alebo sociálne normy potláčajú ľudské city, empatiu a slobodu. Častým motívom je

nejaká tá ekologická alebo spoločenská katastrofa. K tomu si pripočítajte totalitu moci a stratu individuality.

Všimol som si dva motívy, ktoré sa často v knihách tohto druhu opakujú. Prvým sú knihy a ich čítanie. V románoch o temnej budúcnosti sú knihy často zakazované, ničené a pálené. V tej, ktorú mám rozčítanú teraz, dokonca už ani nikto čítať nevie a učiť sa to je ťažkým zločinom.

Jasné, hovorím si, veď čo iné by spisovatelia hájili, ak nie práve knihy? Ide im predsa o živobytie. Ale potom si prečítam o tom, ako komunistická Štátna bezpečnosť zabavila takmer osemdesiatročnému Vendelínovi Javorkovi jeho knihy, pretože vlastníť ich bolo údajne protištátne! V skutočnosti súdruhovia zrejme len nerozumeli, čo sa v nich píše – niektoré knihy boli v čínštine, iné v taliančine a ďalšie vo francúzštine. Tak ich zhabali preventívne. Spisovatelia majú pravdu, keď hája knihy. Robia to preto, lebo rozumejú, aká hodnota je v nich skrytá.

No zarazil ma ešte iný, pre mňa dôležitejší motív. Až na pár nepodstatných výnimiek sa v sci-fi budúcnosti nepočíta



s náboženstvom. Ani v utópiách, ani v dystópiách. Ak sa tam nejaká zmienka objaví, zväčša je to niečo zdeformované a pokrivené. A rozhodne to nie je žiadne kresťanstvo.

Zvláštne. Ja verím, že v tomto sa autori sci-fi mýlia. S Bohom proste treba počítať aj v budúcnosti. Bez neho môžeme o budúcnosti snívať alebo sa jej obávať, ale nemôžeme bez neho žiadnu budúcnosť mať.

A čo vy? Počítate s Bohom aj vo svojej budúcnosti? ▶



## JHS NA ZÁCLONE



TEXT **Anna Vojtikevičová**

T ak deti, trochu sa zoradte, Maťo, nepredbiehaj. Kto ide prvý, Martuška? Múdro, budeš mať čisté srdiečko pred Velkou nocou. Aaa, ty vieš aj spovednú formulu!

Čo že ste robili? Omšu v obývačke? (My v kuchyni.) Počkaj. Chalani, presuňte sa k vedľajšej spovednici k otcovi Hadriánovi. (Musím tú „herézu“ porovnať s našou dávnou.) Tak Martuš, kto

celebroval? Ty so sesternicou? (Viem, mamina sa vám smeje, že s chlapcami je to u vás ako s tromi mužičkami, čo tvrdili horárovi, že sú siedmi trpaslíci. A keď to spochybnil, usadili ho, že niet ľudí. U nás „celebroval“ brat, vždy ma ohral, lebo bol starší.) Sesternica sa volá Lea? (Cha, potvorka, cíti sa privilegovaná pontifickým menom...) Adelka bola lektor? Skutky apoštolov z prílohy Katolíckych novín? Bodaj by sa nepomýlila, veď je len prváčka. Nemôže poznať obyvateľov „Prontu a Pamfécie“. (Ale my sme, moja zlatá, „slúžili omše“ v koncilových časoch, to bolo! V šiestich rokoch som spieval latinský Otče náš, ako keď bičom plieska. Až pred maturitou som zistil, že s „fiatvolun tastua a advenia tregnumtúm“ je to trochu inak, teda pravopisne, nie vieroučne...) Babička vám ušila rúcha? S JHS? Zo závesu? Ma podrž. (My sme čajzli mamkin lesklý župan.) A čo bol misál? (U nás tatkov katalóg známk. „Zuzi, šak im daj Nový zákon, je za zápisnicou z ROH na tretej

polici... Nedám, je ošúchaný. Tvoj katalóg má krajšiu väzbu.“) Piesne boli z Jednotného katolíckeho spevníka? Babička tvrdila, že ich spievali Jedinečne kvákajúce straky, že skratka je tá istá? (Musím ju trochu uzemniť, keď príde na spoveď. Ale tuším straší príspevkami v diecéznom časopise, baba jedna, aby ma tam neohovorila...) Dúfam, že ste nepodávali prijímanie... pravdaže podávali. Vianočné oblátky či piškóty? (My sme mali Marina keks.) Aj maco dostal? No veď preto. Teda, čo to vravím... účasť bola hojná? Dospeláci? Nekazili to? (U nás vždy. Ale potrebovali sme „ľud“, tak sme ich trpeli. Existovala, pravda, obava, že keď niektorý povie príliš nahlas á, musí prísť ešte bé, ako by povedal majster Šteпка, lebo medzi nimi boli „nepriatelia ľudovodemokratického zriadenia“. Našťastie tajní neprišli.)

Tak tretie prikázanie by sme mali, podme na ďalšie... Teraz pekne olutuj. Mám z teba radosť.

Čo že mi odkazujú dedko s babičkou? Že ak mi chýba alba a ornát, majú doma tri kusy, veľkosti hobit jedna a dva? Ja ich... ▶

# JE KRÍŽOVÁ CESTA KRISTOVA CESTA?

TEXT **Štefan Fábry**

Jedna z najobľúbenejších pobožností, *krížová cesta*, má kresťanom pripomínať poslednú etapu Ježišovho pozemského života: od chvíle jeho utrpenia v Getsemanskej záhrade až po pochovanie neďaleko Golgoty. Často však pripomína všetko ostatné...

Cirkev uchováva spomienku na mnohé udalosti Ježišovho života, pretože sú prejavmi jeho lásky, ale nesmierne si cení aj miesta, ktoré boli pokropené jeho potom a krvou. Ich príťažlivosť vzbudila túžbu stredovekého človeka sprítomniť si ich aj v domácom prostredí, o čom svedčia početné kalvárie, kaplnky Božieho hrobu či krížové cesty, ktoré sa stali cieľom púťí.

Pobožnosť spojená so zastávkami pripomínajúcimi miesta Ježišovho utrpenia sa rodí v trinástom storočí vo fran-tiškánskom prostredí, a to z dvoch „nábožných cvičení“: z *úcty k siedmim Ježišovým pádom* a z *cesty jeho utrpenia*, ktorá pripomínala deväť alebo aj viac

bolestných momentov. Ich spojením vzniká krížová cesta s takzvanými „zastaveniami“, ktoré boli označené stĺpom, krížom alebo znázornením scény. Ich počet kolísal rovnako ako výjavy, ktoré pobožnosť pripomínala. Napríklad prvé zastavenie bolo *Ježiš sa lúči so svojou matkou*, inokedy *Umývanie nôh* alebo *Agónia v Getsemany* či *Odsúdenie*. Niektoré pobožnosti obsahovali aj Petrovo zapretie, posmech v Herodesovom paláci, bičovanie či Judášovu zradu.

V súčasnosti poznáme „tradičnú formu“ – ustálila sa v Španielsku v polovici sedemnásteho storočia, a „biblickú formu“ – vychádza z *Krížovej cesty v Koloseu*, ktorú viedol svätý Ján Pavol II. v roku 1991; tá nadviazala na texty pripravené pre Jubilejný rok 1975. Obe majú štrnásť zastavení, ktoré obnovujú spomienku na bolesti, ktoré Pán vytrpel pre našu spásu.

Pre získanie odpustkov je potrebné napríklad to, aby sa pobožnosť konala pred riadne ustanovenými zastaveniami, ktoré sú označené štrnástimi krížmi, ku

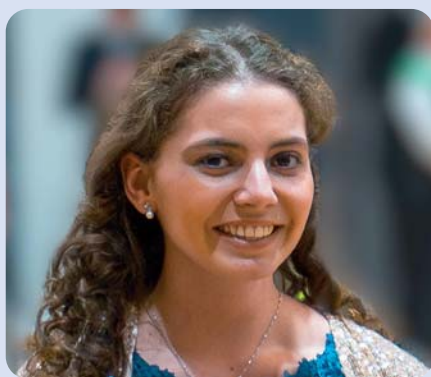


ktorým sa môžu a nemusia pripojiť vyobrazenia, a aby sa pri nich pohyboval aspoň ten, kto pobožnosť vedie.

Podstatu krížovej cesty má vždy tvoriť rozjímanie o Pánovom utrpení a smrti. Preto treba dať pozor, aby nebola len rozjímaním o ľudských neresťach, životoch svätcov, bolesti trpiacich či modlitbou za rôzne potreby. Ak sa toto v nej objavuje, vždy len vo vzťahu k utrpeniu Pána Ježiša. ●●



## UMENIE MALÝCH KROKOV



TEXT **Bianca Pokusová**

„Nauč ma umeniu malých krokov,“ znie časť z modlitby známeho autora Antoina de Saint-Exupéryho. Malé kroky. Na prvý pohľad sa môžu zdať neškodné, možno až nepotrebné či nudné, no práve pri ich realizácii sa zakaždým ukáže, že slovo „malé“ ich celkom nevystihuje. Práve tieto kroky sú často štartovacou čiarou, ktorá dokáže rozhodnúť o úspechu pri

napĺňaní našich každodenných pred-savzatí.

Človek je od počiatku tvor netrpezlivý. Všetko by chcel mať hneď a na všetko by chcel okamžite poznať odpoveď. Ak ju nedostane rýchlo, prichádza neistota. Ak jeho napredovanie nie je podľa jeho predstáv, objavuje sa sklamanie, pochybnosti o sebe samom, ba dokonca nechúť. Nechúť z toho, že zisťuje, že nedokáže napredovať veľkými skokmi, pretože ho rýchlo unavia. Práve tu sa často nachádza bod, v ktorom mnohí z nás spomalia alebo sa úplne zastavia.

Z toho je zrejmé, že malé kroky nehodno podceňovať. Sú ako čiastočky farebnej mozaiky, ktoré vytvárajú finálny obraz. Tvorcom tejto mozaiky je Boh, ktorý nám však dáva slobodu vybrať si „štýl“, v ktorom chceme tvoriť. Žiadne veľké dielo nevzniká bez úsilia, žiadna malba nevzniká bez počiatočných pochybností a experimentovania.

Každý krok – akokoľvek malý či veľký – predstavuje dlaždicu na chodníku za naším cieľom. Každý krok nás pretvára a zároveň pripravuje na to, čo je pre nás prichystané.

Bez týchto krokov by sme neboli ľuďmi, ktorými sme dnes. Niekedy sa možno príliš upíname na veľké úspechy, a pritom zabúdame na malé víťazstvá, ktoré nás k nim postupne priviedli. Túžba neustále dosahovať viac, stúpať vyššie a posúvať sa ďalej môže spôsobiť, že sa z našich sŕdc vytráca vďačnosť – a spolu s ňou aj radosť z cesty, ktorou prechádzame.

Umenie malých krokov spočíva v trepezlivosti a vytrvalosti. Je to sila vnútorného „chcem“, nie vonkajšieho „musím“, a ochota kráčať ďalej, aj keď ešte nevidíme jasný výsledok.

Pri pohľade späť možno napokon pochopíme, že najväčším darom nebola samotná odmena, ku ktorej sme smerovali, ale práve cesta, ktorá nás pri jej dosahovaní formovala. A práve preto je umenie malých krokov jedným z najdôležitejších umení, aké sa môžeme naučiť. ●●



# MÁ NÁS RÁD

**Magdaléna (31) a Dávid (35) Tyrolovci so svojimi detičkami Rebekou (7), Alžbetkou (5) a Dávidkom (čochvíľa 4) bývajú vo svojom novopostavenom dome na kopci v Podhorí, kde našli okrem rodinnej pohody tiež srdečné prijatie v živej kresťanskej komunite.**

TEXT **Gabriela Kvasnicová**  
FOTO **archív rodiny Tyrolovcov**

**M**agda a Dávid sa spoznali v Trnave. Dávid tam študoval pedagogiku s aprobáciou na dejepis a občiansku náuku a Magda laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve. Obaja pochádzajú z početných kresťanských rodín, kde sa do kostola nechodilo len zo zvyku.

## RAJČANKA

Magda vyrastala vo farnosti Rajec v rodine s ôsmimi deťmi vychovávanými v živej viere. Cestou do kostola deti sprevádzali rodičia aj starí rodičia. „Naši sa zapájali do rodinných spoločenstiev vo farnosti, pravidelne sme s nimi chodievali napríklad do Banskej Bystrice na manželské stretnutia alebo do Tatier na rodinné kresťanské pobyty. To bývali naše dovolenky,“ spomí-

na si. A tiež na to, ako od malička spievala so súrodencami v detskom zbore v Rajci, neskôr v zmiešanom Zbore sv. Ladislava. A ako 15-ročná začínala svoju službu organistky.

K organu ju vtedy priviedla pani učiteľka klavíra na základnej umeleckej škole. „Pani učiteľka bola organistkou v Ďurčinej a keď čakala bábätko, tak mi dala nejaké noty, nech sa naučím, aby som ju zastúpila, pokým bude v pôrodnici. Takto som pomaličky začínala,“ spomína si Magda. Keď neskôr potrebovali organistku v Rajci, hrávala už i vo farskom kostole, a to každodenne na svätej omši a tiež na pohreboch, svadbách... Teraz takto slúži v Podhorí i v blízkej Lietave. „Hrávam už iba v nedeľu, počas týždňa sa mi veľmi nedá,“ hovorí skromne Magda.



## ORAVČAN

Dávid pochádza z Oravskej Polhory, je prostredný z piatich detí. „Veľmi dobre spolu vychádzame, pomáhame si,“ hovorí o svojich súrodencoch, s ktorými vedia pri sebe stáť aj v ťažkých skúškach. Ako napríklad keď bratova manželka po pôrode druhého dieťaťa musela akútne absolvovať náročnú operáciu. „Celá farská rodina sa vtedy zjednotila v modlitbe,“ spomína Dávid. „Operácia bola veľmi náročná, no dopadla lepšie, ako očakávali lekári. Povedali, že to bol zázrak. Všetci sme obdivovali, s akou hlbokou vierou prijala bratova rodina túto skúšku.“

Živá viera je príznačná pre celú rodinu. „U nás bolo úplne prirodzené ísť každý deň do kostola, samozrej-

mostou bolo miništrovať, zapájať sa do farských aktivít,“ spomína Dávid. Počas gymnázia, ktoré navštevoval v Námestove, sa aktívne zapojil do saleziánskej pastorácie. „Viedol som tam stretko, pripravovali sme divadelné predstavenia, koncerty, tábory...“ spomína si.

## POŽEHNANÉ DIELO

Ako stredoškolák, hoci na štátnej škole, založil na gymnáziu modlitebnú skupinu. „Na prvé stretnutie na chodbe v pivnici školy prišlo asi pätnásť študentov. Predostreli sme im s kamarátmi náš modlitebný zámer a povzbudili sme ich, nech pozvú aj kamarátov,“ spomína Dávid. „Ono to začalo veľmi rýchlo rásť, prišlo dvadsať, potom tridsať a aj štyridsať študentov.“ Neskôr získala ich modlitbová aktivita podporu od vedenia školy a dostali k dispozícii priestory malej auly.

Keď už bol na vysokej škole, sledoval cez známych, ako noví študenti pokračujú v ich diele. „Neskôr som už nemal žiadny kontakt s gymnáziom a až teraz, keď som začal so svojimi žiakmi chodiť na súťaže, tak som sa stretol s gymnazistami z Námestova. Od nich viem, že to stále funguje.“

To, že má Dávid talent zakladať kresťanské spoločenstvá, sa prejavilo aj počas jeho vysokoškolského pôsobenia v Trnave. Vtedy si to namieril rovno do univerzitného pastoračného centra. Pýtal sa, či sa môže zapojiť do nejakého stretka. Povedali mu, že ak chce, nech si ho vytvorí. A nebolo mu treba hovoriť dvakrát.

„Išiel som teda na svätú omšu a pozval som študentov na prvé stretko,“ spomína Dávid. „Prišlo asi 25 ľudí, a nielen prváci, ale aj starší študenti.“ Spoločne vytvorili výborne fungujúce spoločenstvo s ešte lepším názvom Gauč. „Bolo to krásne obdobie, na ktoré rád spomínam. Robievali sme stretká, agapé po svätej omši, výlety, lyžovačky, dokonca sme spolu išli aj do Talianska, bolo to veľmi živé spoločenstvo mladých,“ hovorí Dávid.

V novom školskom roku prišla výzva založiť ďalšie stretko pre nových prvákov. A aj keď sa Dávidovi nechcelo opustiť jeho fungujúce spoločenstvo, napokon sa nechal presvedčiť a pozval nových prvákov. Tento krok bol v jeho živote prelomový – na jeho nové

stretko prišla medzi novými prvákmi aj Magdaléna. „To, čo som vnímal ako veľkú obeť z mojej strany, bolo odmenené – našiel som si tu manželku,“ teší sa Dávid. Z tohto stretka vzišli aj ďalšie tri manželstvá.

Dnes radostne sleduje, ako to v Univerzitnom pastoračnom centre v Trnave žije a vždy ho poteší, keď vidí svojich bývalých žiakov z gymnázia, ako sa aktívne zapájajú do života centra.

## ČERSTVÝ VZDUCH

Po tri a polročnom spoznávaní sa Magda a Dávid zasnúbili pod kulisou Babej hory a sviatostné manželstvo si vyslúžili 1. októbra 2016. Dávid už mal skončené štúdiá a zamestnal sa ako učiteľ v Bratislave na Spojenej škole Svätej rodiny. V Bratislave si našla prácu aj Magdaléna. Popri zamestnaní v laboratóriu si ešte externe dokončovala magisterské štúdium a vo voľnom čase hrávala na organe na Trnávke u saleziánov.

„Pár mesiacov po mojich štátniciach sme zistili, že sa naša rodinka rozrastie,“ hovorí Magdaléna. To bol tiež dôvod, prečo začali uvažovať o odchode z Bratislavy. „Premýšľali sme, na ktorú stranu sa vydáme, či Rajec, alebo Orava. Chceli sme byť bližšie k našim rodinám,“ spomínajú manželka. Dávid si preto začal hľadať školu, kde by sa mohol zamestnať. „Magdin brat vtedy študoval na Gymnázium sv. Františka z Assisi v Žiline a povedal mi, že ich triedny odchádza a má presne tú istú učiteľskú kombináciu ako ja. Tak som tam napísal ešte v ten večer a o pár dní som bol prijatý. Bolo to Božie riadenie,“ hovorí Dávid. „Už učím na GSF ôsmy rok a som rád, že môžem pracovať na škole s rodinným duchom a dôrazom na kresťanské hodnoty.“

Keď mal v Žiline istú prácu, začali sa s Magdalénou obzerať po vhodnom pozemku pre svoj dom. „Chceli sme bývať na kopci alebo pri potoku. Keď sme tu prišli v lete, okolo bola krásna rozkvitnutá lúka, výhľad na Malú a Veľkú Fatru, Lietavský hrad... A to nás oslovilo,“ spomínajú radostne. Ich prvorozená dcérka sa narodila ešte v hlavnom meste na začiatku leta. „Keď sme prišli z rozhorúčenej Bratislavy na návštevu do Rajca a sadla som si s kočíkom v záhrade pod strom do tieňa, bolo rozhodnuté.“ Zostali už teda bývať v Rajci pri rodičoch a pomaly začali stavať svoj dom. S pomocou celej širokej rodiny sa doň mohli za necelé štyri roky sťahovať.

## PRIJATIE

„Prišli sme v septembri 2022, najmenší Dávidko mal pol roka. Nemali sme dorobené ešte schody, kuchyňu, dvere, spávali sme všetci na gauči



v obývačke, ale už sme bývali vo svojom dome,“ spomínajú s úsmevom. „Cítili sme sa v Podhorí od začiatku veľmi prijatí, v dedine aj vo farnosti.“

„Hneď, ako sme tu začali bývať, mi zavolať jeden pán z Podhoria, ktorý sa predstavil ako otec mojich žiakov, s otázkou, či by som nechcel prísť spievať do ich mužského zboru v Podhorí. Rád som išiel,“ hovorí Dávid. „V rovnakom čase sa ozvala aj bývalá žiačka, ktorá tu v tom čase už mala založenú rodinku, či sa nechceme pridať k príprave Vianočného koncertu mladých rodín z Podhoria.“

Neskôr sa z týchto rodín sformovala nová skupinka Modlitby matiek. „Spoločne sa nám podarilo vytvoriť pekné spoločenstvo a aj usporiadať zopár pekných projektov – vianočné koncerty s detskou jasičkovou pobožnosťou. Zapojili sa tu už aj naše deti,“ hovorí Magdaléna. „Je pre mňa veľkou inšpiráciou a povzbudením, keď vidím, že hoci je to s malými deťmi občas náročné, nakoniec vznikne pozhnané dielo. A deti to všetko úplne prirodzene vnímajú a zapájajú sa, spievajú, tancujú...“

## ZÁHRADA

„Naša záhrada je teraz naša najväčšia spoločná záľuba,“ hovoria manželia. Dávid sa zaujíma o ovocné stromy, vysádza malý sad, Magda pestuje kvetiny. „Celé leto nám zdobia dom kytice z vlastnej záhrady,“ prezrádza hrdo Dávid. Vybuodovali si tiež vyvýšené záhony, kde pestujú zeleninu. No hlavným cieľom je vytvoriť zo záhrady miesto relaxu pre všetkých členov rodiny. „Chceme, aby bola miestom na oddych, aj na hranie pre deti a chceme si aj niečo dopestovať.“

Svoju záhradku museli však rýchlo dobre ohradiť. „Chodia nám tu jelene. Prvú jar nám aj preskočili a zničili plot a zožrali všetky tulipány, napriek tomu sme radi, že náš dom stojí na okraji dediny a my sa môžeme každý deň kochať výhľadmi do širokého okolia,“ zhodujú sa Tyrolovci.

Ďalšou ich spoločnou záľubou je turistika. „Zatiaľ, kým sú deti malé, sú to skôr prechádzky po okolí, ale zvládli sme už aj Pilsko, Babiú horu či

zopár výletov v Tatrách,“ prezrádzajú. „My sa zhodneme prakticky vo všetkom, len filmy máme radi iného žánru. Magda má rada akčné a ja romantiku, ale pri detektívkach a fantasy sa stretneme,“ žartuje on. „Rokmi sa navzájom vyladujeme. Je zaujímavé nazerať na svet optikou toho druhého. Keď sme začali spolu chodiť, lúka bola pre mňa len tráva, no Magda tam videla jednotlivé kvety a bylinky.“ Ona nadväzuje: „Dávid je zasa veľmi efektívny – kým ja vidím v niečom problém a plno komplikácií, on už má vymyslené tri rôzne riešenia. Jednu vec vnímame z rôznych pohľadov a zisťujeme, že takto je to dobré. Vieme sa doplniť.“

## STAROSTI AJ RADOSTI

Nová výzva prišla do ich mladej rodiny s nástupom maminky do zamestnania po rodičovskej dovolenke. „Báli sme sa, ako to zvládneme s logistikou. Obaja chodíme za prácou do Žiliny, aj Rebeka tu chodí do školy a Alžbetka s Dávidkom do škôlky v Podhorí. Aby sme to všetko zvládli, museli sme kúpiť druhé auto,“ objasňujú situáciu rodičia. Dávid: „Keď som sa ozval na inzerát, zistil som, že auto predáva bývalý animátor od saleziánov z Námestova, s ktorým sme sa dobre poznali. Bol som rád, že sme sa znova stretli, a zároveň som si bol istý, že auto bude v poriadku.“

Aj ďalší ich pekný príbeh sa týka auta. Rozpráva Dávid: „Jeden deň zrazu prešlo do núdzového režimu a rozsvietili sa kontrolky. Mal som plnú hlavú starostí, kde zoženieme narýchlo iné auto. Na druhý deň však postupne všetky kontrolky zhasli. Bol to pre nás malý zázrak.“

Ako manželia sa snažia aspoň raz do mesiaca nájsť si čas pre seba. Napríklad boli spolu na farskom plese, v divadle, na romantickej večeri, wellness... „V tom nám naozaj veľmi pomáhajú naše početné rodiny, naši rodičia alebo súrodenci, občas aj kamaráti, ktorí nám na pár hodín postrážia deti,“ hovoria Tyrolovci. „Sme veľmi vďační za naše veľké a súdržné rodiny i za spoločenstvá, v ktorých sme sa formovali a do ktorých aj v súčasnosti patríme. Často sa pristavíme pri myšlienke, že Pán Boh nás má naozaj rád!“





Vzdávam sa,  
aby to nevzdávali 

# Pôst pre misie

Venujte svoju pôstnu obeť na podporu misionárov,  
ktorí nezlomne šíria Božiu lásku tam, kde najviac chýba.

## Ako môžete poslať pôstnu obeť

- ✓ **online** cez [www.postpremisie.sk](http://www.postpremisie.sk)
- ✓ **cez IBAN** SK09 0900 0000 0051 2133 9396  
názov príjemcu: ACN - Pomoc trpiacej Cirkvi

 [info@acnslovensko.sk](mailto:info@acnslovensko.sk)

 **+421 2 222 001 25**

v pracovné dni medzi 13:00 - 17:00

Tento pôst môže  
mať neobyčajný zmysel:

Vaša štedrosť  
dáva misionárom  
silu pokračovať.

Ďakujeme!



**Katolícka misia v dvadsaťmiliónovom Kazachstane, kde v zime teplota klesá až na -40 °C, má podobu každodennej služby v mestách aj v nekonečných stepiach. Páter Leopold tu už sedemnášť rokov sprevádza malé, no živé spoločenstvá viery a podieľa sa na projekte školy, ktorá mení životy rodín.**

TEXT **Dorota Luteránová**  
FOTO **ACN a Vatican Media**



**L**eopold Kropfreiter (45) z Dolného Rakúska nemusel dlho hľadať svoju životnú cestu. Katolícka výchova, skauting a napokon internátna škola Služobníkov Ježiša a Márie vytvorili prostredie, v ktorom jeho povolanie dozrievalo takmer prirodzene. „Ich svedectvo života, obetavá starostlivosť, radosť a podnikavý duch boli pre mňa niečím novým a veľmi pozitívnym. Práve v tomto prostredí vo mne rástla túžba a jasné vnútorné presvedčenie, že toto je aj moja cesta,“ spomína kňaz.

Ako devätnásťročný vstúpil do rehole Služobníkov Ježiša a Márie. Po kňazskej vysviacke v roku 2008 ho predstavení požiadali, aby pomohol pri školskom projekte v severnom

*Školáci z katolíckej školy Sankt-Lorenz dostávajú kvalitné vzdelanie*



## KAZACHSTAN: MISIONÁR V ŠKOLE NA KONCI SVETA

Kazachstane. Páter Leopold neváhal: „Zvedavosť na cudziu krajinu a kultúru, ale aj túžba slúžiť Kristovi kdekoľvek na svete, mi odchod z Európy veľmi uľahčili. Dnes som tu už sedemnášť rokov.“

Po príchode tri roky pôsobil v arcidiecéze Karaganda. Neskôr bol poslaný na sever, k ruskej hranici, kde komunita spravuje rozsiahle farské územie a súkromnú školu Sankt-Lorenz.

*Za 30 rokov od založenia sa skromný projekt školy rozrástol a mení životy stovkám detí*



### STALIN – NEÚMYSELNÝ EVANJELIZÁTOR

V 20. storočí, v období Stalinovej hrôzovlády, boli do stepí Strednej Ázie deportované státisíce katolíkov z Poľska, Ukrajiny, z povodia Volgy i z Kaukazu. V pracovných táborech a odľahlých dedinách trpeli hladom, zimou a chorobami. Mnohí zomreli. Paradoxne sa tak Stalin stal akýmsi neúmyselným „evanjelizátorom“: tam,

### « Páter Leopold Kropfreiter pôsobí medzi kazašskými katolíckymi už 17 rokov

kde predtým katolíkov takmer nebolo, vzniklo nové spoločenstvo viery zložené z mnohých národností.

Po Stalinovej smrti viera zostávala zakázaná. Veriaci sa preto modlili, čítali Bibliu a prijímali sviatosti „v podzemí“. Len výnimočne sa tajne objavili kňazi. Medzi nimi vynikal blahoslavený Vladislav Bukovinský, apoštol Kazachstanu, ktorý po trinástich rokoch v táboroch neúnavne putoval obrovskými vzdialenosťami ako tajný misionár.

Po páde Sovietskeho zväzu sa veriaci mohli konečne slobodne hlásiť k viere. Misionári z celého sveta pomohli vybudovať malú, no pevnú cirkevnú štruktúru. V roku 1991 prišiel zo západného Berlína na sever Kazachstanu aj otec Lorenz Gawol. Založil množstvo farností a v roku 1996 otvoril v malej, schátranej budove v dedine Korneevka prvú kresťanskú školu v Strednej Ázii, s niekoľkými deťmi a učiteľmi. Netušil, koľkým ľuďom tým zmení život. V roku 2000 prevzali projekt Služobníci Ježiša a Márie spolu s františkánskymi sestrami z Vöcklabrucku.

### UMIERAJÚCA DEDINA OŽILA

Vďaka veľkorysej pomoci mnohých dobrodincov a organizácií, ako je ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi, dnes získava 240 detí z najodľahlejších dedín Kazachstanu kvalitné vzdelá-

*Páter Leopold so školáčkami v tradičnom slávnostnom odevu*



Komplex školy Sankt-Lorenz v dedine Korneevka, ktorú vedie páter Leopold

nie, teplé jedlo a bezpečný priestor. Čo je však najdôležitejšie, stretávajú sa tu s Kristom, objavujú svoje talenty a nachádzajú odvahu pre život.

Keď škola Sankt-Lorenz pred tridsiatimi rokmi vznikla, Korneevka bola takmer mŕtvou dedinou. Dnes tu pulzuje život. Škola sa rozrástla na veľký projekt. Zahŕňa škôlku, základnú školu s gymnáziom, internát pre žiakov, ubytovanie pre učiteľov a tiež priestor pre voľnočasové krúžky etiky, cudzích jazykov, kreatívnych predmetov a športu. Mnohí sú presvedčení, že otec Lorenz zachránil Korneevku tým, že tu založil školu. Dnes sa v dedine stavajú nové domy, prichádzajú podnikatelia a život sa vracia. „Trosky ateistického štátu sa stali miestami, kde rozkvitá viera, kultúra a vzdelanie. To je poslanstvo našej školy Sankt-Lorenz,“ hovorí páter Leopold.

### VIERA V KAZAŠSKOM JAZYKU

Za posledných tridsať rokov sa misijný kontext výrazne zmenil. Po páde Sovietskeho zväzu bola evanjelizácia zameraná najmä na katolícke rodiny, ktoré boli kedysi deportované do stepí. No po otvorení hraníc mnohí emigrovali do domoviny svojich predkov: do Nemecka, Poľska, na Ukrajinu alebo do Ruska. Dnes je Katolícka cirkev v Kazachstane len malým semienkom necelého percenta obyvateľstva v prevažne moslimskej krajine, kde v mestách rastú nové mešity.

„Ak chceme ohlasovať Krista, musíme byť odvážni, tvoriví a otvorení,“ je presvedčený páter Leopold. Najmä v mestách sa Cirkev chce viac orientovať na kazašský jazyk. „ACN nás v tom podporuje už roky, okrem iného aj prostredníctvom Detskej Biblie v ka-

zaštine. Zároveň sa my misionári učíme vnášať do našej práce dôstojnosť a krásu kazašskej kultúry,“ vysvetľuje misionár. Silným znamením inkultúracie sa stala moderná ikona Mária, Matka Veľkej stepi, ktorú pápež František požehnal pri svojej návšteve Kazachstanu v roku 2022. Mária a Ježiš sú na nej zobrazení s črtami a v typickom odevu obyvateľov Strednej Ázie.

### PÔSTNA OBETA PRE MISIE

Dve farnosti, v ktorých pôsobia Služobníci Ježiša a Márie, sa rozprestierajú na území väčšom ako dve tretiny Slovenska. Pol roka tu vládne krutá zima, ktorá ešte viac zhoršuje stav nekončiacich a rozbitých ciest. Staré dvadsaťročné autá dosluhujú a pátri by ich potrebovali nahradit' výkonným minibusom. Misionári ho využijú nielen na dochádzanie za veriacimi, ale aj na školské podujatia, aktivity s mládežou či púte s veriacimi. S dôverou sa preto obrátili na nadáciu ACN a jej dobrodincov s prosbou o podporu pri financovaní nového vozidla. Aj pôstna obeta veriacich na Slovensku môže pátrovi Leopoldovi pomôcť, aby pokračoval vo svojej misijnej službe v dialke severného Kazachstanu.

*Ikona s názvom Mária, Matka Veľkej stepi je umiestnená v jedinej mariánskej svätyni v Kazachstane*



# NAŠA BYLINKÁREŇ

BYLINKY A LIEČIVKY OKOLO NÁS

22.



**Túto bylinku u nás voľne rásť nenájdeme. Nie je úplne mrazuvzdorná, celoročne sa dá na Slovensku pestovať len v teplejších oblastiach. Aj keď sú už vyšľachtené odolnejšie sorty, pri silnejších dlhodobých mrazoch môže vymrznúť. Ľudia si ju pestujú pre jej silnú arómu, kvôli odpudzovaniu hmyzu alebo ju používajú na dochutenie mäsa, hlavne diviny.**

## ROZMARÍN LEKÁRSKY (*Rosmarinus officinalis*)

TEXT A FOTO Dalibor Hirner, Záhradníctvo Garten – Hirner, Lietavská Lúčka

**P**ochádza z oblastí Stredozemného mora. Je to stálezelený drevitý poloker, ktorý pri niektorých druhoch dorastá do výšky od 0,3 až 1,5 metra. Jeho úzke 2 až 5 mm široké lístky, dlhé 2 až 5 cm sú pokryté jemnými chlčkami, čo vyzerá, akoby boli osriené bielym povlakom.

Je samoopelivý s obojpohlavnými kvetmi, kvitne opakovane v priebehu roka, niekedy až do októbra. Kvety majú hluchavkovitý tvar zvyčajne bledomodrej farby, no môžu byť aj ružové, fialové alebo biele. Darí sa mu v extrémnych klimatických podmienkach, kde je vystavený svetlu a teplu.

### LIEČIVÉ ÚČINKY

Okrem kulinárskeho využitia sa pestuje aj kvôli liečivým účinkom. Zberajú sa mladé lístky, výhonky, ale aj kvety, ktoré sú jemnejšej chuti.

Rozmarín lekársky obsahuje éterické oleje (gáfor a cineol), triesloviny, horčiny, flavonoidy a silné antioxidanty – kyselinu rozmarínovú a karnosol, kyselinu listovú, vitamíny A, C, B1, B2. Tiež obsahuje horčík, vápnik, železo, zinok a fosfor.

Kyselina rozmarínová chráni bunky pred voľnými radikálmi a zmiernuje zápaly.

Gáfor, cineol a borneol majú antibakteriálne, antiseptické a protizápalové účinky.

Rozmarín podporuje rast vlasov a prospieva pokožke hlavy. Zlepšuje krvný obeh, zvyšuje krvný tlak a uvoľňuje kĺby. Svieža aróma a živcová vôňa prospieva pamäti a koncentrácii. Starovekí študenti v Grécku si do vlasov pred skúškami vkladali vetvičky rozmarínu, aby sa lepšie sústredili. Aj moderná veda potvrdzuje preukázaný vplyv na mozgovú činnosť. Počas vdychovania arómy z rozmarínu ľudia dosahovali lepšie výsledky v úlohách na krátkodobú pamäť a sústredenosť.

### VYUŽITIE

V kuchyni sa rozmarín používa pri pečení diviny, jahňaciny, hydiny, ale aj

bravčového mäsa, pri pečení zemiakov alebo príprave domácej focacie. Olej alebo ocot, ochutený pridaním vetvičky rozmarínu, prevonia šaláty a marinády. Čaj pripravený z rozmarínu podporuje pamäť a pomáha pri trávení, zmiernuje nadúvanie a bolesti brucha.

Na prípravu jednej šálky čaju potrebujeme 1 čajovú lyžičku sušených alebo čerstvých lístkov, zalejeme vriacou vodou a necháme lúhovať 1 minútu.

Tinktúra sa používa na kloktanie ako ústna voda a pomáha aj pri žalúdočných ťažkostiach. Vetvičky rozmarínu sa vložia do silného alkoholu na dva týždne. Odvar z rozmarínu posilňuje vlasové folikuly, pomáha pri vypadávaní vlasov, používa sa na čistenie mastnej pleti, pridáva sa do kúpeľa na prekrvenie pokožky a uvoľnenie stuhnutých svalov.

Sušené vetvičky v skrini pôsobia proti moliam. Na osvieženie vzduchu v domácnosti povaríme vetvičky rozmarínu s klinčekmi a plátkami citróna. Výsledná vôňa neutralizuje pachy a osvieži našu domácnosť.

Okrem pozitívnych vlastností má rozmarín lekársky aj vedľajšie účinky.

Pri bežnom používaní v kuchyni je úplne bezpečný. Pri nadmernom používaní oleja alebo koncentrovaných foriem môže vyvolať tráviace účinky, alergické reakcie a kŕče.

Nesmú ho užívať ľudia s vysokým krvným tlakom, epileptici, pacienti užívajúci lieky na riedenie krvi. Nesmú ho tiež užívať tehotné a dojčiacie ženy, pretože môže stimulovať sťahy matrice a dokonca vyvolať potrat. Tiež sa neodporúča deťom do 6 rokov. Odporúčaná denná dávka rozmarínu by nemala prekročiť 2 gramy sušenej drogy. Ak chcete začať s používaním prípravkov z rozmarínu, je lepšie začať s malými dávkami a ideálne je poradiť sa so svojim lekárom.



# RECEPTY Z DOMÁCEJ KUCHYNE

## HUBOVÁ ROLÁDA



### Postup:

1. Šampiňóny očistíme a nakrájame na plátky. Cibuľu a cesnak nasekáme nadrobno. Žemle pokrájame na kocky. Pór (aj so zelenou časťou) nakrájame na polkolieska hrubé asi 0,5 cm.
2. Dve vajcia rozšľaháme v mlieku, osolíme a pridáme nakrájané žemľové kocky.
3. Na oleji v panvici opražíme cibuľu a cesnak, potom pridáme nakrájané šampiňóny a pór. Dochutíme soľou, čiernym mletým korením a chvíľu restujeme.
4. Pripravenú masu pridáme k namočeným žemľovým kockám a dobre premiešame.
5. Lístkové cesto rozvalkáme na veľký obdĺžnik. Do stredu naniesieme pripravenú masu. Lístkové cesto zo strán narežeme a vždy dva protiahle pásiky prekrútime a v strede spojíme.
6. Zvyšné vajčko rozšľaháme a potrieme ním pripravenú roládu.
7. Pečieme na papieri na pečenie v rúre rozohriatej na 200 stupňov.

Podávať môžeme (najlepšie teplé alebo aspoň vlažné) s čerstvým šalátom alebo inou zeleninou.

**A neostáva už nič iné, ako popriať „Dobrá chuť!“**

TEXT A FOTO **Kristína Petrášová, OSF**

**Milí čitatelia, tentoraz prichádzam s ponukou jednoduchého bezmäsitého pokrmu s elegantným výzorom, ktorý vám môže poslúžiť na ľahkú večeru alebo aj ako malé pohostenie pre návštevu.**

### Suroviny:

500 – 750 g čerstvých šampiňónov, 1 cibuľa, 3 strúčiky cesnaku, 1 menší pór, 3 – 4 staršie žemle alebo rožky, 3 vajcia, 150 – 200 ml mlieka, 1 lístkové cesto, soľ, čierne mleté korenie, trocha oleja.



F	Ž	I	A	R	O	V	K	A	O	L	D	A	K	R	Z	Y
A	K	Č	A	N	Z	Á	K	A	L	K	J	O	P	Á	N	K
K	C	A	E	N	M	A	N	I	D	O	R	A	K	I	U	O
U	U	M	E	N	I	E	S	O	I	K	B	E	N	R	E	R
L	E	Í	E	R	J	F	M	A	Z	O	Ň	E	I	R	S	E
T	O	N	K	J	A	S	O	K	O	S	D	Č	E	P	U	K
A	E	S	Á	A	Í	C	L	I	V	O	T	A	Ž	R	M	T
A	K	N	L	P	H	R	A	M	R	A	T	A	A	A	E	Ú
B	K	D	O	A	E	A	P	A	V	K	Í	N	D	E	C	R
Ž	O	N	Á	R	V	V	N	R	N	Á	H	O	D	A	L	A
A	T	R	U	H	L	A	A	E	D	A	N	I	J	A	R	K
Ť	S	O	N	Š	U	L	S	K	C	A	K	Ľ	A	I	D	B

## OSEMSMEROVKA

BRADA, CEDNÍK, CLIVOTA, DIALKA, FAKULTA, HÁDKA, KAHANEC, KERAMIKA, KNIEŽA, KOKOS, KOREKTÚRA, KRAJINA, KRIAK, KURIČ, LARVA, MADONA, NARODENINY, NÁHODA, NÁPEV, NÁPOJ, OFINA, OSLAVA, PIERKO, PÍSMO, PLNKA, PRÍJEMCA, RODINA, SLUŠNOSŤ, SMOLA, SNÍMAČ, SRIEŇ, SUMEC, ŠUNKA, TEMENO, TENOR, TRUHLA, TURNAJ, ŤAŽBA, UMENIE, VOZIDLO, ZÁKAL, ZMIJA, ZNAČKA, ZRKADLO, ŽIAROVKA

Blahoslavený ..... (riešenie osemsmerovky) bol francúzsky križiak a pustovník, ktorý zohral kľúčovú úlohu pri vzniku rádu karmelitánov. Narodil sa v južnom Francúzsku okolo roku 1100 a po štúdiách teológie v Paríži odišiel do Svätej zeme ako vojak. Po videní Krista sa začal horlivo usilovať o duchovný život medzi kresťanskými vojakmi. Na hore Karmel zhromaždil roztrúsených pustovníkov do spoločnej komunity. Vybudoval im kaplnku zasvätenú Panne Márii. Pod jeho vedením sa komunita zamerala na ticho, rozjímanie a prísnu disciplínu, čím položil základy rehole. Zomrel okolo roku 1195. Jeho pamiatka sa uctieva 29. marca.

## KRÍŽOVKA

Autor: Miroslav Gomola

Platón: Ak dbáme o šťastie... (tajnička).



### SPRÁVNE ODPOVEDE A VÝHERCA:

#### Osemsmerovka:

Správna odpoveď: Sedem.

Krížovka: Správna odpoveď: ...po mne hodí, vždy sa trafi.

#### Výhru získava:

Lucia Č., Žiar nad Hronom.

Správne odpovede posielajte na adresu:

Redakcia NŽD,  
Jána Kalinčiaka 1, 010 01 Žilina  
alebo emailom:  
odpovedenzd@dcza.sk.



Alu asa trén ums	přitúil	2	Európsky pohár (skr.)	sova (zastar.)		1	kód Tuvalu	uško, po špan.
pneumatika					kód Talianska améba (zool.)			
redkovka (bot.)								
im patriaci			čistí vodou však					
najdlhšia slovenská rieka				oh meno bežca Faraha			4	liek proti horúčke
ideme (nár.)					Vojenská polícia Ivan (dom.)			
tu máš			otíkla 3					
okolo, po nem.				ázijský kočovník hliník, po nem.				
bulharská mena					bodavý hmyz aptién (geol.)			
	horor Stephena Kinga	Olympia (dom.) krvná skupina				tárium (zn.) lawrencium		
tajomne								
obidve				vojenský zásobovací oddiel				



## KAM NA VÝLET?



Obec Strečno neďaleko krajského mesta Žilina patrí medzi turisticky príťažlivé obce, pričom jej dominantou je stredoveká zrúcanina. Na tomto území sa našli nálezy púchovskej kultúry zo začiatku letopočtu a slovanské sídlisko z 9. – 11. storočia.

TEXT A FOTO Rastislav Šmidovič

Prvá písomná zmienka o obci je z doby okolo roku 1300, kde sa spomína pod názvom Strechun. Ďalšie názvy v histórii boli Strychen, Streczen, Strečan. Hrad Strečno bol jeden z najlepšie opevnených hradov, ktorý prešiel rôznymi stavebnými úpravami. Medzi najstaršie a dobre zachované objekty patrí hlavná veža – bergrift. Hrad obývala aj Žofia Bosniaková, manželka Františka Veselého, ktorej umelecky reštaurované pozostatky sú v súčasnosti uložené na hrade. V roku 1698 bol hrad pre svoju mohutnosť a riziko pre cisára Leopolda I. opustený a čiastočne zbúraný. Od tých čias až do roku 1974 hrad chátral. V roku 1994

# KRÍŽOVÁ CESTA STREČNO

sa tu točil americký film *Dračie srdce*. Pod hradom je vybudovaná replika stredovekej dediny s názvom Paseka. Kostol v dedine je zasvätený sv. Žofii, rímskej vdove.

Z iniciatívy farníkov sa v roku 2021 začala výstavba krížovej cesty a ako prvý bol zrealizovaný kríž na vrchole. Postupne sa vybudovalo 14 betónových kaplniek, do ktorých sa umiestnili rezby z lipového dreva predstavujúce jednotlivé zastavenia. Reliéf Ježišovho tela na hlavnom kríži i jednotlivé zastavenia zhotovil rezbár Ján Palko zo Štiavnik. Výstavba krížovej cesty na miestnom pahorku Bôrek oproti kopcu Špicák, na ktorom stojí vyhladková veža, trvala dva roky. Značený prístup po náučnom chodníku sa začína v obci pri turistickom rázcestníku, neďaleko cintorína, smerom na rozhľadňu. Za podchodom popod cestu prvej triedy sa nachádza prvé zastavenie, pri ktorom si môžeme všimnúť aj pamätnú lipu, ktorú zasadili v roku 2023 v rámci Týždňa kresťanskej kultúry. Po spevnenej ceste vystúpime až na vrch, kde

sa nachádza veľký drevený kríž a lavičky na oddych. Z vrcholu je aj dobrý výhľad na Pamätník francúzskym partizánom – vyrobený z bieleho spišského travertínu a s kryptou s telesnými pozostatkami 24 partizánov. Celková vzdialenosť a osadenie do okolitého prostredia robia túto krížovú cestu vhodnú pre všetky vekové skupiny.





Platí od 1. 3. do 31. 3.

### Akumulátorový postrekovač

na chrbát, objem 16 l, akumulátor 12 V / 8 Ah, výdrž až 9 hodín, súčasťou balenia nadstavec, 4 trysky, popruhy na chrbát a nabíjačka

30221633



54,99

### Akumulátorové nožnice

záhradné, napätie 18,5 V, akumulátor 2 000 mAh, jednoručné vyhotovenie, dvojčepelové, max. priemer strihu 25 mm, v balení 2 akumulátory, dodávané v kufríku

30225476



TOP VÝROBOK

2 ks batérií

49,95

### Kurín OKAVANGO

drevený s výbehom, určený na chov domácej hydiny, rozmery sú 2300 x 1000 x 1250 mm, vhodný pre 3-6 ks hydiny, použité borovicové a jedľové drevo, 6 priečinkov na znášanie vajec

15901815

GARDENKUS



299,-

### Dóza na potraviny PIKNIK

plastová, rozmery 30 x 40 cm, s úchytkami

1116291

skveler



30 x 40 cm

10,99

### Hnojivo na trávu TRAVCERIT

univerzálne trávnikové hnojivo, balenie 10 kg

91202418



10 kg

9,99

1 kg - 0,99

### Vyvýšený záhon

materiál oceľový plech, povrchová úprava prášková farba, dodávaný v demonte, jednoduchá montáž

15901856 hranatý, 120 x 60 x 60 cm 37,99

15901864 oválny, 180 x 90 x 43 cm 39,99

GARDENKUS



od 37,99



Navštívte najbližší KINEKUS alebo e-shop [www.kinekus.sk](http://www.kinekus.sk)

Pozrite si viac produktov v akcii



UPOZORNENIE: Dostupnosť niektorých tovarov u jednotlivých predajcov môže byť na objednávku. Prosíme, informujte sa v predajni.

Ceny sú uvedené v eurách, vrátane platnej sadzby DPH. Sú garantované počas akcie v trvaní od 1. 3. do 31. 3. 2026 alebo do vypredania skladových zásob. Použité obrázky môžu mať ilustračný charakter. Dekorácie nie sú súčasťou výrobku. Za tlačové chyby predajca nezodpovedá. Tovar do tejto akcie zabezpečuje KINEKUS VO s.r.o. Ak ste nedostali niektorý z akciových tovarov u predajcov, dajte nám to, prosíme, vedieť – vo@kinekus.sk alebo 041/555 55 09.